

Nowości

Regionalne

nr 1 (48), luty 2026

Spis treści

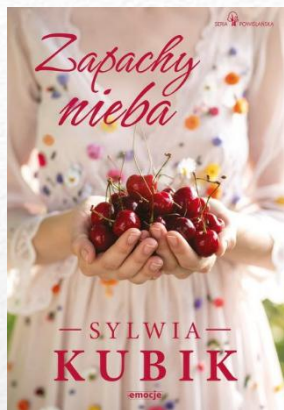
1.	Beletrystyka.....	3
2.	Książki dla dzieci i młodzieży.....	15
3.	Poezja	19
4.	Biografie	23
5.	Wspomnienia.....	28
6.	Historia	32
7.	Etnografia	46
8.	Kultura / sztuka.....	48
9.	Literaturoznawstwo.....	57
10.	Językoznawstwo.....	62
11.	Społeczeństwo	67
12.	Gospodarka	72
13.	Środowisko	75
14.	Religia	77
15.	Albumy	80

Zebrał: Grzegorz Grzenkowicz (Dział Regionalny / WiMBP w Gdańsku)

Opracowanie redakcyjne: Grzegorz Grzenkowicz

Beletrystyka

Autor: Sylwia Kubik
Tytuł: Zapachy nieba, seria:
 Seria powiślańska, 5
Wydawca: Emocje
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-84041-07-9
 emocjeplusminus.pl

Czy wiecie, jak pachnie szczęście?

W Brzozówce, małej wsi na Powiślu, niebiańskie zapachy otulają mieszkańców przez cały rok, ale wyjątkowo intensywnie pachnie tam wiosną i latem. W coraz cieplejszym powietrzu unoszą się wyczekiwane przez wszystkich aromaty ziół i kwiatów, a w domach czuć woń pierwszych przetworów owocowych. Czy to właśnie jest zapach miłości? Miłości, która nie patrzy na wiek, stan zdrowia czy zasobność portfela? (...)

Sylwia Kubik po raz kolejny zaprasza nas w wyjątkową (...) podróż do świata, w którym życie, choć nie jest pozbawione trosk i wyzwań, płynie w spokojnym rytmie pór roku. W którym swoje miejsce znajdują i najmłodsi, i seniorzy. (...)

Od Wydawcy

Autor: Dorota Milli
Tytuł: Szept duszy, seria:
 Z głębi serca, t. 1
Wydawca: Luna
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-68647-29-7
 wydawnictwoluna.pl

Co zrobisz, gdy życie powie „sprawdzam”, a marzenia rozsypią się w proch?

Goja zawsze wierzyła, że szczęście ma jasno określony kształt: mąż, dom, dzieci. Gdy jednak okazuje się, że nie uda się jej dopasować do tego obrazu, cały plan przestaje być możliwy. Zdezorientowana i pełna lęku dziewczyna ucieka do Sopotu, do wuja (...).

Czy ten krok pozwoli Goi na powrót do równowagi i pokonanie życiowych trudności?

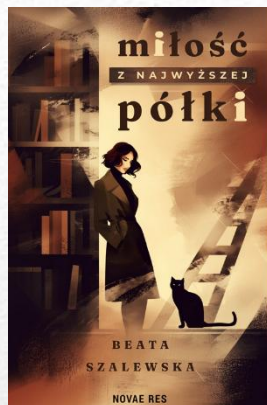
W nowej rzeczywistości musi zmierzyć się z wyzwaniami (...). Szukając pracy i poznając nowych ludzi, zaczyna coraz lepiej rozumieć siebie. (...)

W ciszy sopockich plaż pojawia się także coś, czego wcześniej nie słyszała – szept duszy.

To on domaga się odwagi i decyzji, które nie zawsze są wygodne. (...)

Od Wydawcy

Autor: Beata Szalewska
Tytuł: Miłość z najwyższej półki
Wydawca: Novae Res
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-84233-18-4
 novaeres.pl

Życie Matyldy, zbliżającej się do trzydziestki bibliotekarki, toczy się między regałami książek, spotkaniami z przyjaciółkami i rozmowami z neurotyczną mamą. Po związku zakończonym rozczarowaniem kobieta nie ustaje w poszukiwaniu miłości (...).

Kiedy na jednym ze spotkań autorskich poznaje Jędrzeja Rusałkę – szarmanckiego autora bestsellerowych kryminałów – jej serce zaczyna bić mocniej, a codzienność nabiera barw. (...) Sprawy jednak szybko się komplikują... Na drodze Matyldy nieoczekiwanie pojawia się nowy, fascynujący mężczyzna. (...)

(...) Niezwykła opowieść rozgrywająca się pod trójmiejskim niebem.

Od Wydawcy

Autor: Reya Jeha
Tytuł: Grzeczna dziewczyna dorasta
Wydawca: Orzeł
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-68129-15-1
 wydawnictwo-orzel.pl

Joanna, dziewczyna z kaszubskiej wioski, pewnego dnia ucieka do wielkiego miasta, wierząc, że tam czeka ją nowe, lepsze życie. Zamiast tego trafia w wir przygód: miłości i rozczarowań, rodzinnych sekretów i absurdalnych zbiegów okoliczności.

To powieść jak miks Podziemnego kręgu z Bridget Jones i odrobiną Mody na sukces, ale w polskich realiach wczesnych lat 2000, gdy pracy szukało się w Anonsach, płaciło gotówką, a Nokia 3310 była szczytem marzeń. Pełna humoru, nostalgii i przewrotnych zwrotów akcji historia Joanny pokazuje, że czasem największą przygodą jest próba ułożenia sobie życia. (...)

Od Wydawcy

Autor: Tomasz Betcher
Tytuł: Ognie lotne
Wydawca: Mięta
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-68608-19-9
 wydawnictwomieta.pl

Kiedy ogień przeszłości płonie mocniej niż ten, z którym walczysz na co dzień

Damian i Karolina dorastali w domu dziecka. Każde z nich dźwiga inne doświadczenia i inne blizny. Choć pochodzą z całkowicie różnych światów, wiele ich łączy. Ich drogi co jakiś czas się rozchodzą tylko po to, by mogły się przeciąć w dorosłości.

Rok 2025. Damian został strażakiem i codziennie stawia czoła żywiołowi. Karolina po kolejnym nieudanym związku próbuje odbudować wiarę w siebie i ludzi. Spotykają się w Tczewie, mieście, które staje się świadkiem ich walki z przeszłością i próbą zbudowania przyszłości. (...)

Od Wydawcy

Autor: Monika Hakowska
Tytuł: Miłość po gdańsku,
 seria: Miłość po..., 2
Wydawca: Videograf
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-82933-27-7
 videograf.pl

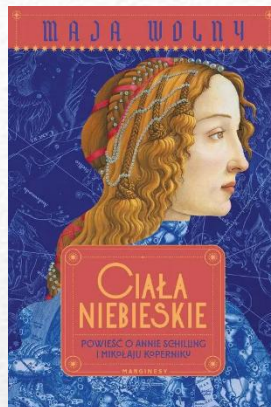

Po wydarzeniach w Krakowie Nela i Maks stoją na życiowym zakręcie, z którego żadne z nich nie potrafi zawrócić. Gdy Maks wraca do Gdańska i nagle musi przejąć ciężar spraw rodzinnych, firmowych i własnych emocji, jego świat zaczyna pękać w szwach. Śmierć ojca, napięte relacje w zarządzie, niejasności wokół przetargu oraz tajemnice, które nagle wypływają na powierzchnię – wszystko to sprawia, że Maks po raz pierwszy nie wie, czy podoła.

A jednak to właśnie teraz najbardziej brakuje mu Neli. A Nela... wciąż nie wie, czy w tym wszystkim jest jeszcze dla niej miejsce. (...)

Od Wydawcy

Autor: Maja Wolny
Tytuł: Ciała niebieskie. Powieść
 o Annie Schilling i Mikołaju
 Koperniku
Wydawca: Marginesy
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-68549-64-5
 marginesy.com.pl

Gdańsk, rok 1529. Anna Schilling wędnie w dostatnim, lecz pozbawionym miłości domu. Nikczemność i okrucieństwo jej małżonka sprawiły, że trzydziestoparoletnia kobieta nosi w sobie ciężar doświadczeń wykraczający ponad jej wiek. Bezpieczną przystanią pozostaje dla niej miedzianowłosa Johana – kobieta, która przemyka ulicami Gdańska niczym barwny ptak, a odpowiedzi na nurtujące ją pytania szuka nie w kościelnych naukach, ale w kartach tarota. (...) Przewrót w życiu Anny następuje, gdy na swojej drodze spotyka uczzonego, lekarza i duchownego: Niklasa Koppernigka. Uczucie, które wybucha między tą parą dojrzałych ludzi, jest równie intensywne, co niespodziewane, i rozpoczyna przejmującą historię walki o wierność samym sobie – i w miłości, i w nauce. (...)

Od Wydawcy

Autor: Hilke Sellnick
 Ewa Kochanowska (tł.)
Tytuł: Gdańsk. Czas burzy
Wydawca: Czarna Owca
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-82527-79-7
 czarnaowca.pl

Wielka gdańska saga trwa!

Ciemne chmury zbierają się nad Gdańskiem i losem Johanny. Odważna młoda kobieta walczy o przetrwanie stoczni... i o sekretną miłość. Johanna jest szczęśliwa. Budowa nowej stoczni Forsterów przebiega zgodnie z planem. Jej mąż, Berthold, i jego syn z pierwszego małżeństwa, Paweł, z zapałem pracują nad pierwszym statkiem, który wkrótce zostanie zwodowany. Johanna również coraz aktywniej pragnie angażować się w działalność stoczni. Berthold i Paweł doceniają jej proaktywne podejście, ale – ku jej niezadowoleniu – jako kobieta wciąż ma niewiele do powiedzenia. (...) Tymczasem brat Johanny, Teodor, nie ustaje w intrygach. (...)

Od Wydawcy

Autor: Ewa Popławska
Tytuł: Adela
Wydawca: Pascal
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-83174-44-0
 pascal.pl

Czy miłość usprawiedliwia każdą decyzję?

Jest koniec 1929 roku. Gdański przestępca Adam Jabłoński wraca do miasta po dwunastu latach nieobecności. Tu jego drogi krzyżują się z Adelą Kramer, która ledwie wiąże koniec z końcem, opiekując się niewidomą matką i dużo młodszą siostrą, a w dodatku musi spłacić dług (...).

Adela zostaje kochanką Adama, za co dostaje zapłatę. Wkrótce jednak uświadamia sobie, że zaczyna się w nim zakochiwać. Czy człowiek tak zimny jak Jabłoński mógłby poczuć do niej coś więcej? Dlaczego nie chce mówić o swojej przeszłości i jaki jest powód jego powrotu do Gdańska? (...)

Od Wydawcy

Autor: Magdalena Stykała
Tytuł: Tamtego dnia zgasło niebo
Wydawca: Replika
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-68560-87-9
 replika.eu

Przepiękna historia miłości, którą przeciął czas mroku.

W czasach, gdy na Pomorzu mniejszość niemiecka była częścią tych terenów, a mieszane małżeństwa codziennością, polska dziewczyna i niemiecki chłopak pochodzący z tej samej wsi zakochują się w sobie. Wkrótce Lucas wyjeżdża na studia do Berlina, gdzie daje się porwać ideologii „nowego porządku świata”. Gdy wybucha wojna, oddaje duszę diabłu i wstępuje w szeregi Wehrmachtu, niszcząc tym samym przyszłość swoją i swojej ukochanej. Dwa pokolenia później przeszłość upomina się o swoje. Znalezione w lesie szczątki niemieckiego żołnierza, odkryte na strychu domu przedwojenne listy i niemiecki chłopak w roli turysty odmieniają życie Meli. (...)

Od Wydawcy

Autor: Beata Zdziarska
Tytuł: Chłopiec z ruin, seria:
 Gdańska opowieść, t. 1
Wydawca: Replika
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-68560-69-5
 replika.eu

Gdańsk, marzec 1945

Friedrich, niemiecki chłopiec, którego matkę sowieccy żołnierze spalili żywcem w jednym z gdańskich kościołów, przemierza ulice płonącego miasta, próbując dostać się do swoich krewnych. Wyczerpany, znajduje schronienie w kamienicy, gdzie spotyka nieznaną kobietę – Helenę Koszek. Helena, której wojna zabrała wszystkich bliskich, w odruchu serca postanawia zaopiekować się chłopcem. Zawiązuje się między nimi nić przyjaźni, a z czasem chłopiec zaczyna traktować kobietę jak matkę, którą stracił.

Od Wydawcy

Autor: Hanna Cygler
Tytuł: Gra w bierki, seria:
 Saga rodziny Duszów, 2
Wydawca: Luna
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-68647-17-4
 wydawnictwoluna.pl

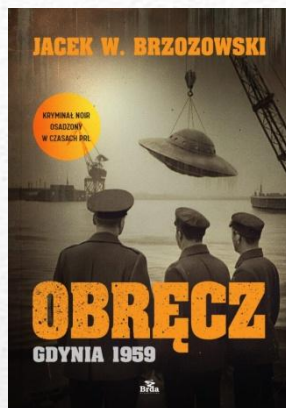
(...) Lata pięćdziesiąte. Trzy siostry – Elżbieta, Irena i Gabriela – oraz ich bracia wkraczają w dorosłość, odkrywając, że życie, niczym gra w bierki, wymaga ostrożności i podejmowania decyzji w odpowiednim momencie. Każdy ich ruch może odmienić przyszłość całej rodziny Duszów.

Elżbieta zmagą się z niepewnością dotyczącą tego, jaką drogą dalej podążać. Irena walczy o przetrwanie w domu teściowej, gdy jej mąż traci zdrowie. Gabriela, odarta z młodzieńczych złudzeń, próbuje odnaleźć siebie w świecie sztuki i miłości. Rysiek staje przed pierwszymi poważnymi wyborami, poznaje smak miłości. Marian odkrywa w sobie niespotykany talent.

Losy rodzeństwa splatają się w burzliwych czasach powojennej Polski i prowadzą aż do przełomowego roku 1968 – czasu niepokoju, buntu i przemian (...).

Od Wydawcy

Autor: Jacek W. Brzozowski
Tytuł: Obręcz. Gdynia 1959
Wydawca: Brda
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-68425-10-9
 wydawnictwobrda.pl

Tajemnice, które zniszczą system!

Czas zimnej wojny i narastającego napięcia. W gdyńskim porcie tajemniczy obiekt przecina nocne niebo, wpadając w wody basenu portowego. Witold Jastrzębski, były pilot RAF-u, zostaje wciągnięty przez dawnego przyjaciela, Tadeusza Halta, teraz komendanta milicji w Krakowie, w wir osobliwych zdarzeń. Witold staje przed wyzwaniem, które zmusi go do powrotu w mroczne zakamarki własnej przeszłości. W Gdyni jego ścieżki krzyżują się z redaktorką Rachelą Rozenberg (...). Trop prowadzi do zimnej trumny i transportu wojskowego, który znika w radzieckiej bazie w Bornem Sulinowie. Tymczasem milicja z Gdańska naciska na zakończenie śledztwa (...).

Od Wydawcy

Autor: Krzysztof Bochus
Tytuł: Lapis Lazuli
Wydawca: Skarpa Warszawska
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-84301-61-6
 skarpawarszawska.pl

Zagadka, która intryguje do dziś. I tajemnica, która łączy. Adam Berg i Christian Abell na kartach jednej powieści z wielką historią w tle.

W jednym z muzeów w Amsterdamie zostaje przypadkowo odkryty obraz, który wygląda na dzieło genialnego Vermeera van Delft. Nie brakuje jednak sceptyków, podważających autentyczność znaleziska. (...) Muzealnicy ściągają na pomoc Adama Berga. Dziennikarz ma potwierdzić lub przeciąć wątpliwości dotyczące estymacji obrazu.

Jest ku temu dobry powód: tropy wiodą bowiem daleko w przeszłość, w stronę genialnego fałszerza Hana van Meegerena. Wiele wskazuje na to, że współnikiem potencjalnego oszusta był nie kto inny, a dziadek Berga – radca Christian Abell. (...)

Od Wydawcy

Autor: Aldona Reich

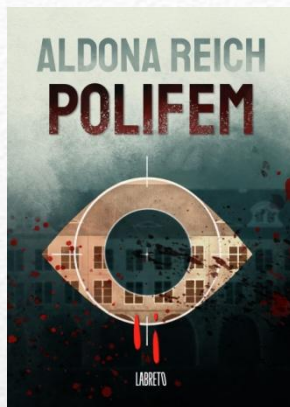
Tytuł: Polifem, seria: Darasz, cz. 2

Wydawca: Labreto

Rok wydania: 2026

ISBN: 978-83-83970-67-7

labreto.pl

Autor: Krzysztof Blinka

Tytuł: Wagon

Wydawca: Szkolny Brulion
Krzysztof Blinka

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-96769-99-2

Mroczny thriller o miłości, zemście i człowieku, który widzi przed sobą tylko jeden cel.

W Słupsku ktoś morduje młodych mężczyzn i pozostawia ich ciała w makabrycznych pozach. Monitoring nie potrafi uchwycić twarzy sprawcy... Podkomisarz Witold Darasz prowadzi śledztwo, które odsłania sieć tajnych układów, zaginione materiały dziennikarskie oraz historię pewnej dziewczyny – to jej dramat uruchomił lawinę zbrodni.

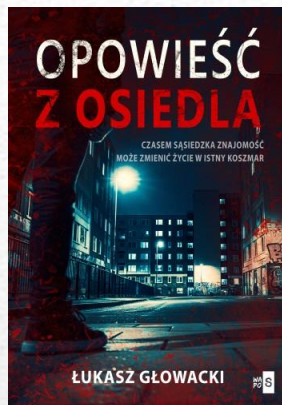
Polifem to druga część serii Darasz, w której główny bohater zabierze czytelnika do świata pełnego sekretów i nieoczekiwanych zwrotów akcji.

Powieść „Wagon” to: wątek kryminalno-sensacyjny, wyraziste postacie – na czele z charyzmatycznym komisarzem Adamem Sokołowskim, duże pieniądze i tropy prowadzące w kilku kierunkach. Bądźcie więc przygotowani na mocne wrażenia, bo w tej sprawie kryminalnej, będą odkrywane naprawdę mroczne tajemnice. Akcja toczy się na Pomorzu. To właśnie tam, przypadkowy grzybiarz natrafia w lesie na zwłoki młodego mężczyzny. Znajduje je w pobliżu torów kolejowych, więc trop prowadzi mimowolnie do przejeżdżających tamtędy pociągów i pewnego tajemniczego wagonu. (...)

godzinazksiazka.blogspot.com

Od Wydawcy

Autor: Łukasz Głowacki
Tytuł: Opowieść z osiedla
Wydawca: WasPos
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-82908-18-3
 waspos.pl

Czasem sąsiedzka znajomość może zmienić życie w istny koszmar.

Wojtek Śmieszek wynajmuje mieszkanie w bloku z wielkiej płyty. Już od pierwszych dni doświadcza niepokojących zdarzeń dziejących się w nowym miejscu zamieszkania. Szybko dociera do niego, że przeprowadzka nie była dobrą decyzją. Pewnego wieczoru w sąsiedztwie dochodzi do wstrząsającej tragedii. Umiera ponury sąsiad, z którym Wojtek rozmawiał jako ostatni. Żeby dowiedzieć się, co było przyczyną strasznego wypadku, musimy cofnąć się w przeszłość, w której ukryta jest odpowiedź. Ale czy na pewno tam ją odnajdziemy?

Od Wydawcy

Autor: Remigiusz Mróz
Tytuł: Labirynt, seria:
 Seria z Gerardem
 Edlingiem
Wydawca: Filia
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-84029-55-8
 wydawnictwofilia.pl

(...) Rok 2006. Młoda prokuratorka, Beata Drejer, rozpoczyna karierę w organach ścigania pod okiem doświadczonego śledczego, Gerarda Edlinga. (...) Podczas wyjazdu szkoleniowego sztorm odcina od świata ośrodek na Mierzei Wiślanej, w którym się zatrzymują – a w zamkniętym od środka pokoju zostają odkryte zwłoki nastolatka. Szybko staje się jasne, że sprawcą jest któryś z uczestników. Problem w tym, że wszyscy są związani z organami ścigania i znają sposoby na uniknięcie wykrycia. Żadne z nich nie miałyby jednak powodu, by odebrać życie dziecku. Kto więc zaatakował ofiarę? Dlaczego? I jakim cudem pozostawił zarówno drzwi, jak i okna zamknięte od wewnątrz?

Od Wydawcy

Autor: Marek Chmielewski

Tytuł: Dziki łów

Wydawca: Wydawnictwo Nocą

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-68657-01-2

wydawnictwonoca.pl

Psycholog zmagający się z depresją oraz początkująca dziennikarka obdarzona wysoką wrażliwością (HSP) łączą siły, by rozwikłać serię morderstw dokonywanych przez istotę z pogranicza świata paranormalnego. Kluczem do rozwiązania zagadki okazują się tajemnicze notatki średniowiecznego księdza, żyjącego u schyłku XIII wieku...

„Dziki łów” to opowieść o współczesności, w której realne lęki splatają się z pradawnymi mitami.

To historia o walce z wewnętrznymi i zewnętrznymi demonami – takimi, które potrafią przemienić człowieka w BESTIĘ. Zapnij pasy i wyrusz z bohaterami w mrozącą krew w żyłach podróż po Polsce, której początek kryje się w leśnym sercu Pomorza.

Od Wydawcy

Autor: Łukasz Radecki

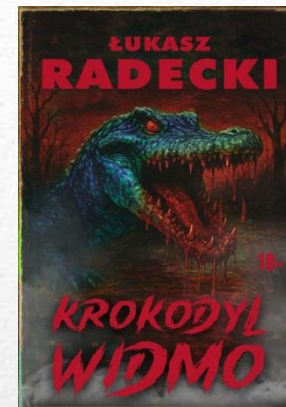
Tytuł: Krokodyl widmo

Wydawca: Dom Horroru

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-67342-87-2

domhorroru.pl

Kociewskie jezioro, wakacyjna cisza i spokój. Do czasu.

Nocna kąpiel kończy się makabryczną tragedią, a kolejne ofiary znikają w wodzie w niewyjaśnionych okolicznościach. Policja podejrzewa krwawą zbrodnię lub wypadek, ale świadkowie mówią o czymś innym – o bestii, która poluje w głębinach. Komisarz Sarnowski prowadzi śledztwo, które ujawnia coraz mroczniejsze sekrety.

„Krokodyl Widmo” to ukłon w stronę konwencji animal attack. Brutalne ataki, narastająca atmosfera zagrożenia i walka o przetrwanie w sercu polskiej prowincji!

Od Wydawcy

Autor: Jerzy Budzisz

Tytuł: Chalepnyce.

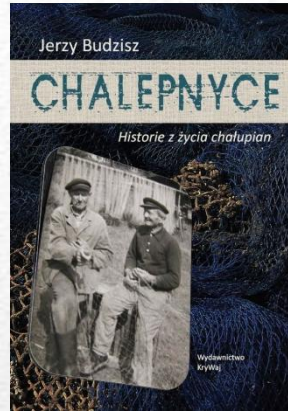
Historie z życia chałupian

Wydawca: KryWaj

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-68534-23-8

krywaj.pl

„Chalepnyce – historie z życia chałupian” – kolejna książka w literackim dorobku Jerzego Budzisz. Jest to połączone i zmienione wydanie dwóch książek „Chalepnyce” i „Chalupnice II”. Całość składa się z trzech części: „PUC-30”, „Chalepnyce II”, „Stalin na Helu”. Wprowadzeniem do książki jest wstęp napisany przez autora. Na końcowych stronach czytelnik znajdzie swojego rodzaju podsumowanie opisanych historii i bohaterów opowieści, które autor zawarł w tekście pt. „Zakończenie”. Teksty przeplatane są w większości czarno-białymi, historycznymi fotografiami pochodzącymi z prywatnego archiwum autora. (...)

Od Wydawcy

Autor: Stefan Fikus

Tytuł: Z Sybiru do Lëžëna.

Opowieść z lat 1914–1920,
seria: Biblioteka Kaszubska,
nr 14

Wydawca: Muzeum Piśmiennictwa
i Muzyki Kaszubsko-
-Pomorskiej / Wejherowo

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-67483-29-2

muzeum.wejherowo.pl

Obszerna, licząca 760 stron książka powstała w oparciu o maszynopis znajdujący się w zbiorach wejherowskiego muzeum. Autor, pochodzący z Luzina kaszubski literat i działacz społeczny Stefan Fikus żył w latach 1920–2010. Zainteresował się m.in. losami Kaszubów podczas I wojny światowej, a zwłaszcza życiorysami żołnierzy, którzy trafili do niewoli rosyjskiej i zostali zesłani na Syberię. Ich relacje wykorzystał pisząc na początku lat 80. powieść historyczną. Przedstawił w niej atmosferę panującą na wsi kaszubskiej w przededniu wybuchu wojny. Zaprezentowane zostały historie mieszkańców Luzina i okolic wysłanych przez Niemców w 1914 r. na front wschodni. Najwięcej miejsca zajmują fragmenty poświęcone ich przeżyciom w niewoli, w dalekiej Rosji (od końca 1917 r. sowieckiej) i w trakcie powrotu do kraju.

Książki dla dzieci i młodzieży

Autor: Katarzyna Seredin-Kolarczyk
Tytuł: Opowiedz mi, dziadku.
 Mierzeja pełna cudów
Wydawca: PPUH KaeS Katarzyna Seredin-Kolarczyk
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-97207-33-2
 kaes-seredin.pl

Poznaj Kasię, ciekawą świata dziewczynkę, która wraz ze swoim dziadkiem, Mietkiem, wyrusza na wspaniałą wyprawę.

Uzbrojona w zielony plecak, wygodne buty i wojskową lornetkę dziadka dzielnie kroczy przed siebie, słuchając opowieści o żyjącej nad Bałtykiem faunie i florze. Wyrusz na przyrodniczy spacer razem z Kasią i przekonaj się, jakie zwierzęta i rośliny można spotkać w tych pięknych lasach i na plażach.

Od Wydawcy

Autor: Artur Gębka
Tytuł: Latające śledzie
Wydawca: Widnokrag
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-68060-41-6
 wydawnictwo-widnokrag.pl

Gwałtowne zmiany pogody, wielkie ślady tajemniczej istoty, a do tego latające ryby!

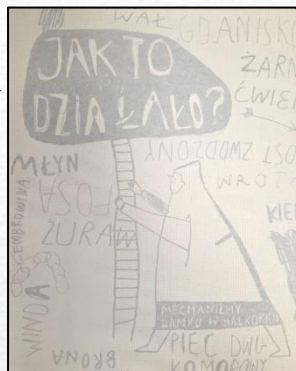
W Gdyni ewidentnie dzieje się coś dziwnego, ale czy te zjawiska są ze sobą powiązane? Iwo i Amelia postanawiają rozwikłać zagadkę. Jednak odkrywając kolejne jej warstwy, wpadają w coraz większe tarapaty. Czy rodzeństwo zdoła uratować miasto i utrzymać równowagę między tym, co ziemskie i tym, co... magiczne?

Latające Śledzie to pełna przygód opowieść, w której świat gdyńskich legend przenika do współczesności (...).

Książka wydana w partnerstwie z Miastem Gdynia z okazji 100-lecia.

Od Wydawcy

Autor: Elżbieta Pałasz (tekst)
Agata Królak (il.)
Tytuł: Jak to działało? Mechanizmy
zamku w Malborku
Wydawca: Muzeum Zamkowe
/ Malbork
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-97454-98-9
zamek.malbork.pl

(...) publikacja skierowana do dzieci w różnym wieku (5–10 lat), która zainteresuje też niejednego dorosłego czytelnika. Przedstawia i tłumaczy działanie dziesięciu dawnych rozwiązań inżynierskich, takich jak most zwodzony, kierat, żuraw itp.

Tekst został opracowany na podstawie książki Ryszarda Rzęda „Jak to działało? Zabytkowe mechanizmy w zamku malborskim”. Na uwagę zasługuje kreatywna koncepcja edytorska publikacji składającej się z dwóch osobnych części połączonych wspólną oprawą. W jednej z nich znajduje się opis techniczny wzbogacony zdjęciami i szkicami mechanizmów zamkowych. W drugiej części wykorzystano pomysłowe rysunki Agaty Królak ilustrujące historię mechanizmów oraz dodatkowe elementy angażujące uwagę odbiorców (...).

Od Wydawcy

Autor: Krzysztof H. Olszyński
Tytuł: W oczekiwaniu na Święta.
25 opowieści o tradycjach
i zwyczajach świątecznych
Wydawca: Świetlik
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-84172-61-2
wydawnictwokobiece.pl

Poznajcie piękne tradycje i niezwykle zwyczajne świąteczne!

Antosia i Nikodem mieszkają z rodzicami w Sopocie. Gdy nadchodzi grudzień, każdego dnia rodzina przygotowuje się do Bożego Narodzenia, aby odkryć uroki adwentu i świątecznych rytuałów.

Ta książka to coś więcej niż zbiór opowiadań. To nietuzinkowy książkowy kalendarz adwentowy, który wprowadzi młodych czytelników dzień po dniu w wyjątkową, świąteczną atmosferę. Każdy rozdział – od 1 do 25 grudnia – to krótkie, pełne ciepła opowiadanie o sympatycznej rodzinie oraz zestaw ciekawostek o tradycjach i zwyczajach bożonarodzeniowych (...).

Od Wydawcy

Autor: Renata Mistrz

Tytuł: W krainie Gryfów.

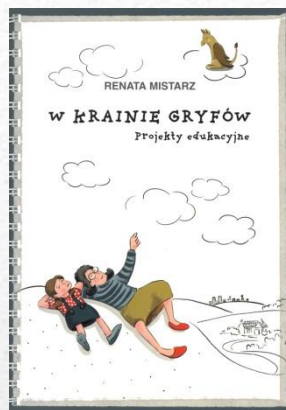
Projekty edukacyjne

Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
-Pomorskie

Rok wydania: 2024

ISBN: 978-83-66820-49-4

kaszubskaksiążka.pl

Publikacja (...) przedstawia materiały dydaktyczne do edukacji dzieci oraz młodzieży z zakresu regionalizmu i ochrony środowiska. Zawiera projekty edukacyjne, które mają na celu budzenie kreatywności, rozwijanie umiejętności manualnych oraz pogłębianie wiedzy o regionie kaszubskim. W publikacji znajdują się zadania, ćwiczenia, oraz propozycje działań artystycznych, które mogą być realizowane w szkołach, domach kultury, czy podczas zajęć pozalekcyjnych. Aktywności w publikacji są dostosowane do różnych grup wiekowych, prowadzą do rozwijania kompetencji kluczowych, takich jak współpraca, komunikacja, czy rozwiązywanie problemów. Autorka, Renata Mistrz, bazując na wieloletnim doświadczeniu w pracy edukacyjnej, stworzyła narzędzie, które fascynuje i rozwija młodych ludzi.

Od Wydawcy

Autor: Danuta Pioch

Tytuł: Z kaszëbsczim w swiat.

Zesziwk cwiczënków
do kaszëbsczégò jãzëka
(I etap sztôłceniô)

Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
-Pomorskie

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-66820-51-7

kaszubskaksiążka.pl

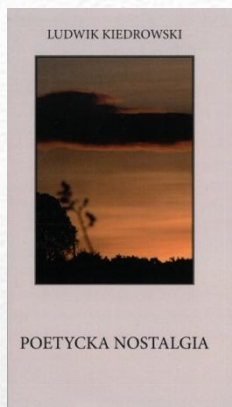

Książka stanowi wartościową i atrakcyjną propozycję wspierającą nauczanie języka kaszubskiego w klasach I–III szkoły podstawowej. Jest ściśle skorelowana z podręcznikiem „Z kaszëbsczim w swiat”. Publikacja została dostosowana do możliwości poznawczych dzieci młodszych, w tym uczniów, którzy nie opanowali jeszcze w pełni umiejętności czytania i pisanie. Dużym atutem książki są jej walory dydaktyczne – treści osadzone są w bliskich dziecku kręgach tematycznych, a stopień trudności materiału językowego został odpowiednio wyważony. Różnorodne formy i metody pracy aktywizują ucznia, rozwijają sprawności językowe (słuchanie, mówienie, czytanie i pisanie) oraz zachęcają do spontanicznego używania języka kaszubskiego w zabawie i codziennych sytuacjach. (...)

Od Wydawcy

Poezja

Autor: Ludwik Kiedrowski
Tytuł: Poetycka nostalgia
Wydawca: Miejska Biblioteka
 Publiczna / Tczew
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-67413-12-1
 mbp.tczew.pl

Ludwik Stefan Kiedrowski
 Urodzony w Tczewie i kochający tą swoją „Małą Ojczyznę”, której oddał wiele lat swego życia i chyba tutaj pozostanie do końca. (...) Ponad dwadzieścia lat pracy w Samorządzie Tczewa a także w Radzie Powiatu i aktywna działalność w organizacjach pozarządowych (...) to bardzo mocny dodatkowy bodziec do twórczego działania. Potężnym bodźcem do aktywności poetyckiej jest przynależność do wspaniałej twórczej grupy pod nazwą „Tczewskie Koło Literatów”. (...) Poza poezją wartością na której autor opiera swą wrażliwość uczuciową (...) jest muzyka. (...) Muzykę także można napisać wierszem! Co parę razy uczyniono w tym tomiku pt. „Poetycka Nostalgia”.

Od Wydawcy

Autor: Łukasz Kamiński
Tytuł: 6
Wydawca: Nisza
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-68716-02-3
 taniaksiążka.pl

Poezja ma niezwykłą moc przenoszenia nas w światy pełne refleksji i piękna, a tomik „6” Łukasza Kamińskiego to zaproszenie do podróży w głąb błękitu Bałtyku. Ta wyjątkowa książka to nie tylko zbiór wierszy, ale prawdziwa oda do polskiego morza, uchwycona z niezwykłą wrażliwością i precyzją. Autor, który przez trzy lata mieszkał nieopodal sopockiej plaży, dokładnie przy wejściu numer 6, przelał swoje doświadczenia, obserwacje i emocje na papier, tworząc dzieło przesiąknięte szumem fal i zapachem morskiej bryzy.

Od Wydawcy

Autor: Hanna Grzybowska (red.)

Tytuł: „Gniewińskie Pióro 2025”.

Almanach pokonkursowy

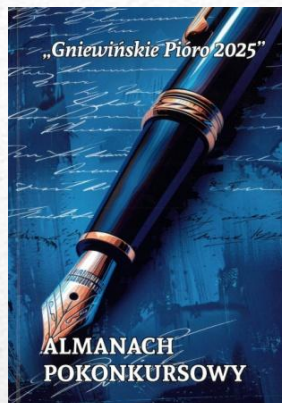
Wydawca: MS

Centrum Kultury
i Biblioteka / Gniewino
Starostwo Powiatowe
/ Wejherowo

Rok wydania: [2025]

ISBN: 978-83-65092-64-9

ckib.naszgok.pl

Początki konkursu literackiego organizowanego w Gniewinie na Kaszubach sięgają 2002 r. Ma on charakter ogólnopolski. 22 września 2025 r. odbyło się podsumowanie 24. edycji. W kategorii: poezja – dorośli pierwszego miejsca nie przyznano. Drugie miejsce zajęli ex aequo Grzegorz Chwieduk i Anna Piliszewska. W kategorii: proza – dorośli miejsc głównych nie przyznano. Wyróżnienia otrzymały Sylwia Panek i Elżbieta Prokop. W kategorii: poezja – młodzież triumfował Grzegorz Sobkiewicz (pierwsze miejsce). W kategorii: proza – młodzież pierwszego miejsca nie przyznano. Drugie miejsce przypadło Natalii Maślej. Kategoria specjalna obejmowała formy literackie związane tematycznie z gminą Gniewino. Na wyróżnienie zasłużyli Tadeusz Charmuszko, Dominika Liszkiewicz i Grzegorz Sobkiewicz.

Autor: Tómk Fópka

Gaofeng Wu (tł.)

Tytuł: Mólczisz

Wydawca: Kaszubska Agencja
Artystyczna

Rok wydania: 2026

ISBN: 978-83-97762-91-6

czec.pl

Kaszubsko-chiński tomik wierszy Tomasza Fopkego w tłumaczeniu Gaofenga Wu jest próbą nawiązania dialogu między odległymi kulturami. Dziesięć krótkich wierszy na tematy współczesne i uniwersalne: od miłości, przyjaźni, patriotyzmu po... telefon komórkowy. Poezji towarzyszą kody QR, których zeskanowanie telefonem komórkowym odsyła czytelnika do internetu, gdzie znajduje także tłumaczenia na polski oraz nagranie interpretacji po kaszubsku i chińsku. Obaj twórcy są śpiewakami, którzy operują barytonem. Tytułowe „Mólczenie” (pol. Milczenie) ma w zamysle wydawcy (Kaszubska Agencja Artystyczna z Chwaszczyna) – stać się preludium do międzyludzkiej rozmowy, tak jak cisza, która poprzedza burzę...

Od Wydawcy

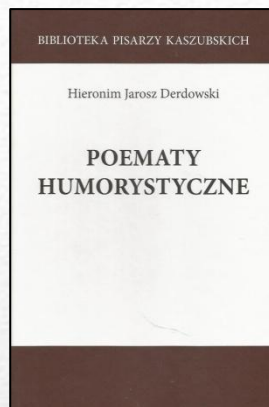
Autor: Hieronim Jarosz Derdowski

Tytuł: Poematy humorystyczne,
seria: Biblioteka Pisarzy
Kaszubskich, t. 19

Wydawca: Instytut Kaszubski
/ Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-67683-45-6
instytutkaszubski.pl, czec.pl

W XIX tomie Biblioteki Pisarzy Kaszubskich zostały zaprezentowane poematy Derdowskiego napisane pod koniec XIX w.: „Kaszëbë pòd Wiédnã” (1883); „Óracjò pòzëgnalnô dlô Pana Feliksa Czôrlińszëgò na bankece wieczòrnym ù Mazura w Toruniu w wilëjã Zwòdzëjòsza w rokù Pańszim 1884”; „Jaszek z Knieji” (1884); „Jasiek z Kniei i Szymek z Wiela w podròży do Ameryki” (1889); „Nórcëk Kaszëbsczì” (1897). Dodano równiez do zawartości tomu kilka utworów z amerykańsko-polsko-kaszubskiego czasopisma „Wiarus” (...).

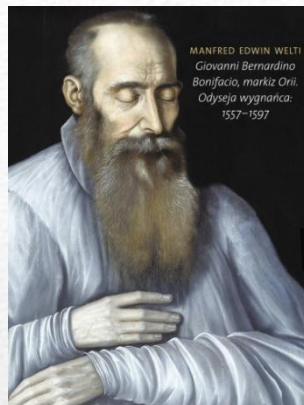
Ponadto w prezentowanym tomie znalazły się wstępy akademickie dotyczące biografii autora prezentowanej poezji (prof. Józef Borzyszkowski), tematyki jego utworów (prof. Daniel Kalinowski) oraz zagadnień językoznawczych (dr Joanna Ginter).

Od Wydawcy

Biografie

Autor: Manfred Edwin Welti
Tytuł: Giovanni Bernardino
 Bonifacio, markiz Orii.
 Odyseja wygnańca.
 1557–1597

Wydawca: Słowo/obraz terytoria
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-83251-54-7
 terytoria.com.pl

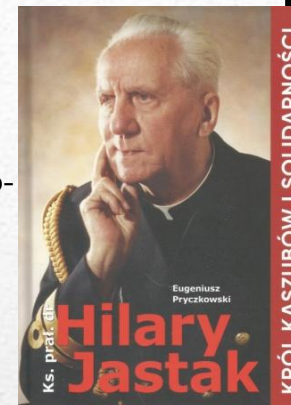

Giovanni Bernardino Bonifacio (1517–1597), humanista ocalony przez gdańszczan z tonącego nieopodal Wisłoujścia statku, w dowód wdzięczności podarował miastu Gdańskowi swą kolekcję ksiąg. Tym samym zyskał sobie nie tylko dozągoną opiekę i wdzięczność włodarzy, lecz także sławę pierwszego spośród dobrodziejów założonej w 1596 roku Biblioteki Rady Miasta. Burmistrz gdański Bartłomiej Schachmann kilka lat po śmierci markiza wystawił mu epitafium, na którym zamieszczono następującą inskrypcję: „najślawniejszemu spośród podobnych mu włoskich wygnańców: poliglocie, polihistorowi i mężowi wielce doświadczonemu”.
 W niniejszej książce Manfred Welti, szwajcarski historyk (...) opisuje drugą połowę jego życia. (...)

Od Wydawcy

Autor: Eugeniusz Pryczkowski
Tytuł: Ks. prał. dr Hilary Jastak.
 Król Kaszubów
 i Solidarności

Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
 -Pomorskie / Banino
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-63940-21-8
 czec.pl

Publikacja autorstwa Eugeniusza Pryczkowskiego to biograficzna opowieść o jednym z najważniejszych duchownych i autorytetów moralnych Pomorza XX wieku – kapłanie, który stał się symbolem niezłomności, wiary oraz przywiązania do kaszubskiej tożsamości. Książka przedstawia życie ks. Hilarego Jastaka od młodości, przez lata wojny i okres komunistycznych represji, aż po jego wyjątkową rolę w czasie narodzin i rozwoju Solidarności. Autor ukazuje bohatera jako charyzmatycznego duszpasterza ludzi pracy, obrońcę prześladowanych oraz człowieka, który potrafił łączyć działalność religijną z odpowiedzialnością społeczną i patriotyczną. (...)

Od Wydawcy

Autor: Robert „Dragon” Pietrzyk

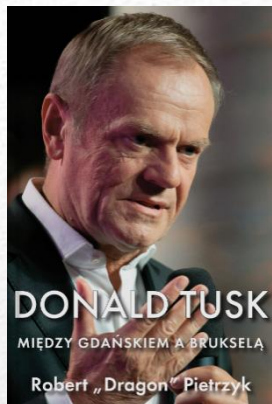
Tytuł: Donald Tusk. Między
Gdańskiem a Brukselą

Wydawca: Fundacja Airo Grom
International

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-96646-63-7

taniaksiazka.pl

Robert Pietrzyk, w swojej najnowszej książce (...) zaprasza czytelników do fascynującego świata współczesnej polskiej polityki, widzianej z niezwykle osobistej i szczerzej perspektywy. To nie tylko zbiór wspomnień, ale przede wszystkim głębokie refleksje człowieka, który przez lata bacznie obserwował wydarzenia „zza kulis”, oferując unikalne spojrzenie na dynamiczne relacje między Gdańskiem a europejskimi korytarzami władzy.

Autor z niezwykłą odwagą dzieli się swoimi spostrzeżeniami (...). Ta książka to kontynuacja jego przemyśleń na temat kluczowych postaci polskiej sceny politycznej, w tym Donalda Tuska, ale i szerszej analizy kierunków, w jakich zmierza nasz kraj. (...)

Od Wydawcy

Autor: Krzysztof Kolczyński

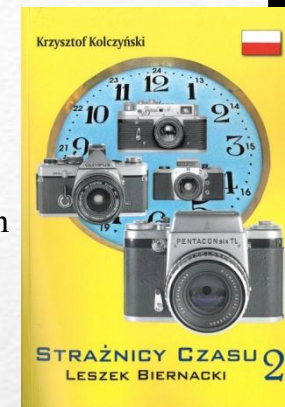
Tytuł: Strażnicy czasu,
2, Leszek Biernacki

Wydawca: Instytut Północny
im. Wojciecha
Kętrzyńskiego / Olsztyn

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97701-92-2

ip.olsztyn.pl

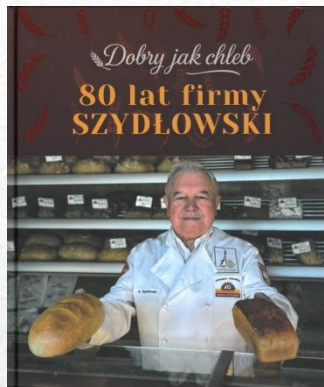

(...) Krzysztof Kolczyński, badacz dziejów opozycji antykomunistycznej w PRL (...) podjął się przygotowania pracy o Leszku Biernackim – działaczu opozycji demokratycznej PRL i trójmiejskim fotografe, który w ostatniej dekadzie komunistycznej Polski gotowy był uwiecznić na zdjęciach to, czego ówczesna władza nie chciała pokazywać społeczeństwu. (...)

Z jednej strony Biernackiego poznajemy jako uczestnika strajków, organizatora Niezależnego Zrzeszenia Studentów i samorządu studentów Uniwersytetu Gdańskiego oraz redaktora i kolportera podziemnych pism. Z drugiej, autor przedstawia go jako fotografa rodzącej się „Solidarności”, który nie posiadając pieniędzy i dobrego aparatu, miał talent do wykonywania zdjęć podczas kluczowych wydarzeń (...).

dr Krzysztof Andrzej Kierski
Instytut Pamięci Narodowej

Autor: Andrzej Szydłowski
Magdalena Świerczyńska-
-Dolot
Agnieszka Maceluch
Jarosław Ellwart
Tytuł: Dobry jak chleb. 80 lat
firmy Szydłowski
Wydawca: Polishbread / Gdańsk
Region
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-83651-01-9
piekarnia.szydowski.pl

Bogato ilustrowana, albumowa publikacja wydana z okazji jubileuszu firmy Szydłowski, renomowanej gdańskiej piekarni i cukierni. Zasadniczą część pracy stanowi wywiad rzeka z Andrzejem Szydłowskim, nestorem rodziny, słynnym piekarzem i działaczem społecznym. Andrzej Szydłowski (ur. 1945) opowiada o firmie, rodzinie, swojej pracy, życiu, zainteresowaniach... Piekarnię utworzył w 1945 r. w podlubelskim Łukowie ojciec Andrzej – Józef Szydłowski. Od 1948 r. rodzina związana jest z Gdańskiem. Z książki można dowiedzieć się jak funkcjonowały piekarnie w okresie PRL-u i później czy poznać niektóre tajniki wypiekania. Przeczytamy też m.in. o pasji sportowej Andrzeja Szydłowskiego i jego aktywności społecznej (np. radny Gdańska).

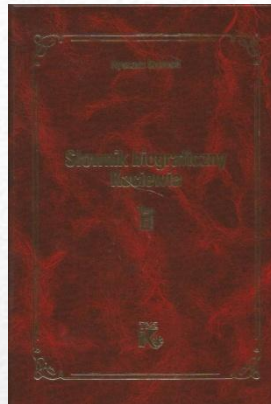
Autor: Wioletta Kakowska-Mehring
Tytuł: Ireneusz Ćwirko.
Zwykły inżynier, seria:
Wybitni Pomorzanie
Wydawca: Region
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-83651-12-5
czec.pl

Najnowsza publikacja z serii „Wybitni Pomorzanie” to wywiad-rzeka z prezesem Stoczni CRIST, inż. Ireneuszem Ćwirko, przeprowadzony przez specjalistkę od gospodarki morskiej – red. Wiolettę Kakowską-Mehring z portalu trojmiasto.pl. Od lat związana z Gdynią Stocznia CRIST jest dumą Pomorza, ale książka nie jest opowieścią o jej innowacyjnych projektach, lecz przede wszystkim o niezwykłym liderze – wrażliwym na ludzkie potrzeby, niesprawiedliwość i... kulturę. Autorce udało się ukazać Ireneusza Ćwirko jako człowieka wielu pasji, o żelaznej konsekwencji w działaniu, a zarazem „zwykłego” stoczniowego inżyniera. (...)

Od Wydawcy

Autor: Ryszard Szwoch
Tytuł: Słownik biograficzny
 Kociewia, t. 8
Wydawca: Towarzystwo
 Miłośników Ziemi
 Kociewskiej
 / Starogard Gdański
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-71140-23-5
 czec.pl

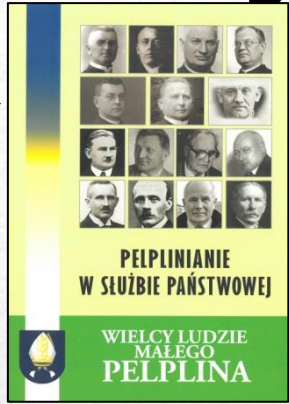

Ósmy tom „Słownika biograficznego Kociewia” autorstwa Ryszarda Szwocha stanowi kontynuację wielotomowego dzieła dokumentującego biografie osób związanych z regionem Kociewia. W obecnym tomie zamieszczono 330 haseł.

Poznawać i rozumieć historię można tylko poprzez bieg ludzkich dziejów. To człowiek tworzy historię, wypełnia czas wytworami swego wysiłku twórczego fizycznego czy intelektualnego. Ale pamięć o człowieku i jego dokonaniach, niestety, przemija bez śladu. Tylko nieliczni wystawiają sobie pomnik, pozostawiając trwałe dzieła. Pokolenia przemijają i giną w otchłani wieków. Ta prawda zainspirowała autora do pracy nad utrwaleniem wysiłku i dokonań ludzi regionu. (...)

Od Wydawcy

Autor: Bogdan Wiśniewski (red.)
Tytuł: Pelplinianie w służbie państwowej. VIII konferencja popularnonaukowa „Wielcy ludzie małego Pelplina”
Wydawca: Bernardinum
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-83334-10-3
 ksiegarnia.bernardinum.com.pl

Ósmy tom wydawniczej serii „Wielcy ludzie małego Pelplina”, dokumentującej cykl konferencji popularnonaukowych organizowanych przez Bibliotekę Diecezjalną (...) i Oddział Kociewski Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Pelplinie poświęcony jest pelplinianom, którzy poświęcili się służbie państwowej. Są wśród nich kapłani – parlamentarzyści II RP (Feliks Bolt, Piotr Dunajski, Stanisław Hoffmann, Aleksander Kupczyński, Bernard Łosiński, Alfons Schulz, Bolesław Witkowski), pierwszy wojewoda pomorski w odrodzonej po czasach zaborów Polsce Stefan Łaszewski, burmistrz Pelplina Stanisław Chmielecki, posłowie na Sejm II RP: Józef Głowacki, Bolesław Knast, Bronisław Mania, Józef Matłosz oraz – z czasów powojennych: poseł na Sejm Andrzej Liss oraz sędzia Sądu Najwyższego Witold Formański. (...)

Od Redaktora

Wspomnienia

Autor: Aldo Coradello

Tytuł: Co się działo w Stutthofie
(wyd. 2)

Wydawca: Muzeum Stutthof

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97592-92-6

stutthof.org/ksiegarnia

Publikacja to opracowanie zeznań Aldo Coradello, włoskiego konsula i więźnia KL Stutthof (nr 41380). Swoją relację złożył w 1946 roku przed Komisją ds. Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce.

Coradello był dyplomatą. W czasie II wojny światowej pracował we włoskim konsulacie, najpierw w Gdańsku, a później w Saarbrücken. Został oskarżony o „antyniemiecką postawę” i jako więzień polityczny trafił do obozu koncentracyjnego Stutthof.

Po wojnie opowiedział o swoich doświadczeniach i o tym, co widział. Te właśnie zeznania; uporządkowane i opracowane składają się na treść tej publikacji. To ważne źródło historyczne, które pokazuje losy jednego człowieka na tle wydarzeń wojennych i funkcjonowania obozu Stutthof.

Od Wydawcy

Autor: Manfred Białk

Tytuł: Opowieść Manfreda
czyli kaszubsko-kociewska
saga polskich kolejarzy
z Pruszcza Gdańskiego

Wydawca: Bernardinum

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-83334-55-4

dom-wiedemanna.pl

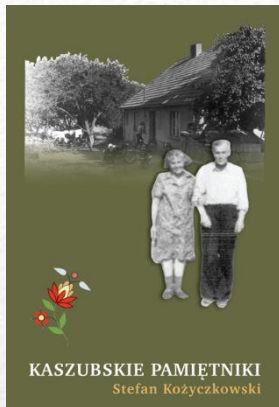

Książka zawiera rodzinne wspomnienia zebrane przez autora sięgające początków XX wieku. Opisuje trudne losy i wybory mieszkańców Pomorza w czasach wojennych i powojennych. Ojciec autora był polskim kolejarzem z Pruszcza, którego historia i jego rodziny kończy się w Oliwie. Opracowanie zawiera wiele oryginalnych dokumentów i zdjęć z domowego archiwum.

Od Redakcji

Książka została wydana z inicjatywy historyków z Domu Wiedemanna w Pruszczu Gdańskim. Redakcji dokonali dr Anna Białk-Wolf oraz dr Bartosz Gondek. Całość sfinansowano z budżetu Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego.

Autor: Stefan Kożyczkowski
Tytuł: Kaszubskie pamiętniki
Wydawca: Czerwony Pająk
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-95484-77-3
 czerwonypajak.pl

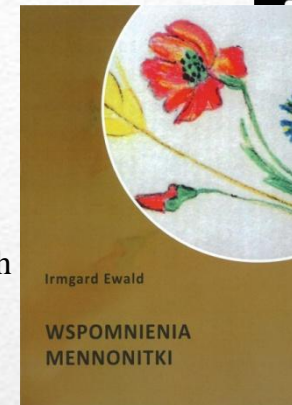
Historia opowiadana na łamach Kaszubskich Pamiętników przez Stefana Kożyczkowskiego sięga Kaszub z początków państwa polskiego, powstałego w 1918 roku. Autor przekazuje wiedzę dotyczącą wydarzeń, których uczestnikami byli jego bliźsi i dalsi krewni, sąsiedzi. Momentami tę książkę czyta się jak dobry kryminał lub thriller, by na końcu stwierdzić, że takich historii nie wymyśliłby żaden scenarzysta.

Od Wydawcy

Przekazuję pamięć i doświadczenia z czasów, kiedy wielopokoleniowa rodzina gnieździła się w jednej izbie, z oszczędności wokół przyćmionej lampy naftowej.
 (...)

Od Autora

Autor: Irmgard Ewald
 Józef Madej (tł.)
Tytuł: Wspomnienia mennonitki,
 seria: Biblioteka
 Kwartalnika Prowincja, t. 16
Wydawca: Stowarzyszenie
 Inicjatyw Obywatelskich
 Taka Gmina / Sztum
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-96297-86-0
 prowincja.com.pl

Swoje wspomnienia spisała Pani Irmgard Ewald, jedna z sześciorga rodzeństwa – przedwojenna mieszkanka Nowej Kościelnicy. Ich gospodarstwo było odległe około 4 km od tej wsi w kierunku Nowego Dworu Gdańskiego, w gminie Ostaszewo.

Książka składa się z dwóch części.

Pierwsza – „Odwiedź ze mną gospodarstwo”, to sielski opis ich domu, prac w nim prowadzonych, obowiązków poszczególnych członków rodziny. (...)

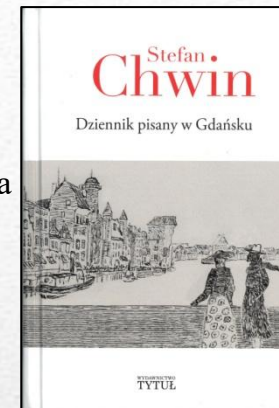
Druga część – „Ucieczka z ojczyzny” to dość dokładne opisanie gospodarstwa i jego okolicy. (...) Następuje opis początku wojny. Radość z przyłączenia Gdańska do Rzeszy i smutek z powodu wybuchu wojny. (...) Nastaje styczeń 1945, rozpoczyna się wielka ewakuacja.
 (...)

Fragment wstępu Józefa Madeja

Autor: Dorota Ciecholewska-
-Hanowska
Katarzyna Maciejewska
Tytuł: Spotkaliśmy się w Słupsku.
Miasto na fotografiach
Wydawca: Muzeum Pomorza
Środkowego / Słupsk
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-66410-71-8
muzeum.slupsk.pl

Autor: Stefan Chwin
Tytuł: Dziennik pisany
w Gdańsku, seria:
Biblioteka „Tytułu”.
Współczesna Proza Polska
Wydawca: Tytuł
Rok wydania: [2025]
ISBN: 978-83-89859-87-7

Druga część publikacji „Spotkaliśmy się w Słupsku”. Książka dzięki licznym zdjęciom dawnego miasta oraz wywiadom z osobami będącymi pierwszymi osadnikami w Słupsku po II wojnie światowej przeniesie Czytelnika w przeszłość Słupska.

Przygotowana przez nas publikacja prezentuje część zgromadzonych dotąd wywiadów uzupełnionych o dawne fotografie i dokumenty udostępnione przez osoby prywatne oraz fotografie miasta z naszych zbiorów. Wypowiedzi zamieszczone w książce to wywiady opracowane redakcyjnie. Nie są to specjalnie napisane teksty czy opowiadania, dlatego zawierają czasami jakieś niedomówienia, „dziwne” sformułowania, mają swój charakterystyczny dla wywiadu język. (...)

Od Wydawcy

(...) Mam nieograniczony dostęp do pamięci, bo potrafię stwarzać pamięć. Każdy fakt z przeszłości umiem obudować taką intensywnością barw i kształtów, jakby się zdarzył naprawdę? Moja wyobraźnia kocha przedmioty, których nigdy nie widziałem i nie brałem do rąk. Wystarczy, że zamknę oczy, a stają się bardziej rzeczywiste niż przedmioty realne, które mnie otaczają. Zasypiając robię korektę krajobrazów, które kiedyś widziałem. Najczęściej z widoku, który zapamiętałem, wymazuję to, co raniące. Uspakają mnie dopiero pejzaż kompletnie oczyszczony, z czystym niebem, na którym nie ma postrzępionych smug po przelocie samolotów. Moja wyobraźnia pracuje tak, że to, co wymyślam, staje się bardziej rzeczywiste od rzeczy, których kiedyś dotykałem. Wspominam, stwarzając to, co wspominam.

Od Autora

Historia

Autor: Patryk Klein (red.)

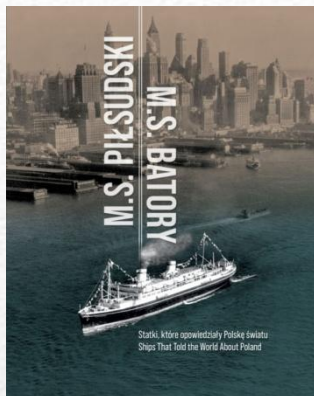
Tytuł: M.S. „Piłsudski”,
M.S. „Batory”. Statki,
które opowiedziały
Polskę światu

Wydawca: Narodowe Muzeum
Morskie / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-64150-77-7

nmm.pl

Jak opowiedzieć historię dwóch statków, które stały się ikonami polskiej obecności na morzach? Jak przybliżyć dzieje jednostek, które miały nie tylko przewozić pasażerów, ale uosabiać nowoczesność, prestiż i ambicje II Rzeczypospolitej? Ta publikacja odpowiada na te pytania z wyjątkową dbałością o szczegóły, łącząc historię, design i opowieść o odwadze ludzi morza w jedną spójną, fascynującą całość.

Książka (...) odkrywa przed czytelnikiem kulisy powstania m.s. „Piłsudski” i m.s. „Batory” – dwóch bliźniaczych transatlantyków (...).

Publikacja składa się z dwóch komplementarnych części: eseistycznej (...) oraz katalogowej, w której zaprezentowano zabytki związane z m.s. „Piłsudski” i m.s. „Batory” ze zbiorów Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku. (...)

Od Wydawcy

Autor: Tomasz Maracewicz

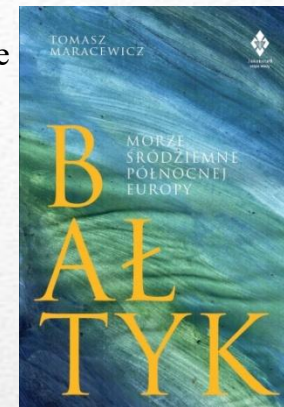
Tytuł: Bałtyk. Morze śródziemne
północnej Europy. Dzieje
morza, statków i ludzi

Wydawca: Fundacja Jakobstaf!

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-68569-05-6

jakobstaf.pl

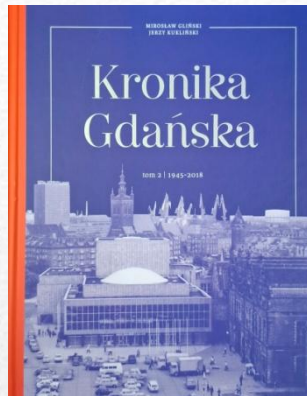

Książka Tomasza Maracewicza (...) to niezwykle interesujące spojrzenie na dzieje najmłodszego morza na świecie oraz na cywilizacje, które się nad nim rozwijały na przestrzeni tysiącleci. Autor to doświadczony żeglarz i człowiek morza o szerokim spektrum zainteresowań, które na pewno przypadnie do gustu osobom szukającym dogłębnej wiedzy o żegludze, handlu, budowie łodzi i statków oraz historii regionu.

Szczególnie ważne jest holistyczne i interdyscyplinarne spojrzenie na rejon Bałtyku. Lektura książki dostarczy rzetelnej wiedzy na temat biologii i geologii morza, ale autor szczególnie dużo miejsca poświęca technicznym rozwiązaniom konstrukcyjnym jednostek pływających, szczególnie od wczesnego średniowiecza po czasy nowożytne. (...)

Od Wydawcy

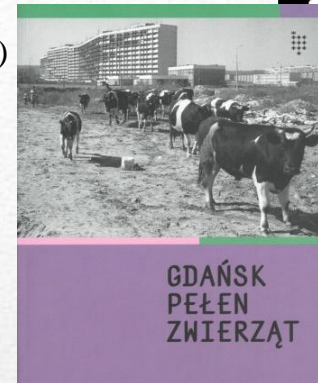
Autor: Mirosław Gliński
Jerzy Kukliński
Tytuł: Kronika Gdańska, t. 2,
1945–2018
Wydawca: Muzeum Gdańska
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-97837-67-6
muzeumgdansk.pl

Szanowni Państwo, zapraszamy do lektury nowej publikacji przygotowanej przez Muzeum Gdańska. Jest to drugie, uzupełnione i znacznie rozszerzone oraz bogato ilustrowane wydanie drugiego tomu „Kroniki Gdańska”, obejmujące lata 1945–2018. W 2019 r. (...) opublikowane zostało przez Muzeum Gdańska drugie – poszerzone, uaktualnione i zaopatrzone w 350 ilustracji, wydanie pierwszego tomu „Kroniki”, obejmującego okres od czasów najdawniejszych do roku 1945. (...) Ku ogromnej satysfakcji i radości Autorów oraz Wydawcy książka spotkała się z ogromnym zainteresowaniem czytelników i szybko zniknęła z księgarń (...). Z tego powodu zapadła decyzja o rozpoczęciu prac nad wznowieniem również drugiego tomu (...).

Od Wydawcy

Autor: Dorota Kucharczyk (red.)
Klaudiusz Grabowski (red.)
Tytuł: Gdańsk pełen zwierząt.
Miejski świat fauny
od średniowiecza
po współczesność
Wydawca: Muzeum Gdańska
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-97301-90-0
muzeumgdansk.pl

(...) publikacja (...) stanowi pierwszą próbę całościowego ukazania świata gdańskiej fauny w perspektywie historycznej. Dzięki artykułom jedenastu autorów poznajemy różnorodne płaszczyzny, na których kształtowały się relacje ludzi i zwierząt w Gdańsku. Obok skojarzeń oczywistych – jak wykorzystywanie różnych gatunków jako źródła pożywienia czy surowców przetwarzanych przez miejscowych rzemieślników już od średniowiecza – zwierzęta od dawna były również przedmiotem zainteresowania lokalnych badaczy oraz towarzyszami codziennego życia mieszkańców. (...) Zagadnienia poruszone w książce stanowią rozwinięcie i uzupełnienie wątków obecnych na wystawie (...) prezentowanej w (...) Ratuszu Głównego Miasta (...).

Waldemar Ossowski
dyrektor Muzeum Gdańska

Autor: Edmund Kizik (red.)

Tytuł: Dom gdański i jego mieszkańcy od późnego średniowiecza do połowy XIX wieku, 1, Przed progiem

Wydawca: Muzeum Gdańska
Instytut Historii PAN

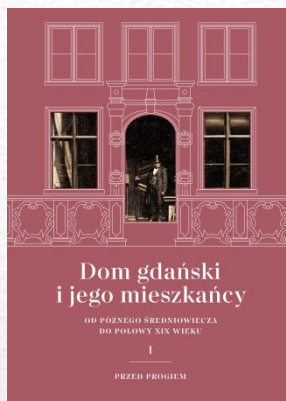
Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-96718-33-4

978-83-68679-11-3

muzeumgdansk.pl

ksiegarnia-ihpan.edu.pl

W opracowaniu przedstawiono w sposób syntetyczny wyniki badań prowadzonych w latach 2007–2023 w ramach interdyscyplinarnego projektu „Dom gdański i jego mieszkańcy od późnego średniowiecza do połowy XIX wieku”. Projekt realizowany przez Pracownię Historii Gdańska i Dziejów Morskich Polski IH PAN uzyskał wsparcie Narodowego Centrum Nauki. Publikacja powstała we współpracy z Muzeum Gdańska. W tomie 1 ukazano polityczne i społeczno-gospodarcze uwarunkowania rozwoju Gdańska, scharakteryzowano rozwój przestrzenny i demograficzny miasta. Omówione zostały stosunki prawno-własnościowe. Poruszono temat infrastruktury miejskiej. Jeden z rozdziałów dotyczy typowo spraw budowlanych, inny m.in. fasad domów oraz przedproży.

Autor: Ewa Barylewska-
-Szymańska

Tytuł: Od piwnic po strych.
Wnętrza domów gdańskich drugiej połowy XVIII wieku, seria: Res
Gedanenses, t. 7 (wyd. 2)

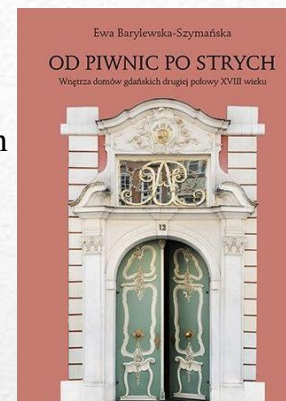
Wydawca: Instytut Historii PAN
Muzeum Gdańska

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-68679-13-7

978-83-97837-69-0

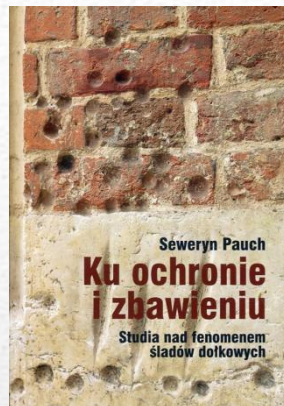
ksiegarnia-ihpan.edu.pl, muzeumgdansk.pl

Autorka podjęła bardzo istotny dla badaczy dziejów Gdańska, a także miast i mieszczaństwa w ogólności, problem funkcjonowania domu w osiemnastowiecznej aglomeracji. Czyni to wielowątkowo, omawiając system obrotu nieruchomościami, kwestię wznoszenia, remontów i przebudowy różnego rodzaju obiektów mieszkalnych, strukturę poszczególnych rodzajów domów, ich wyposażenia oraz funkcjonalność. Autorka oparła swe badania na bardzo bogatej bazie źródłowej (...). Zwraca uwagę szeroko zakrojona kwerenda, uwzględniająca m.in. około 3000 inwentarzy. Dzięki temu czytelnik uzyskuje obszerną i dobrze udokumentowaną monografię (...).

Z recenzji dr. hab. Adama Szarszewskiego

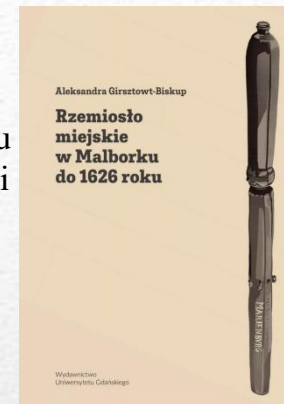
Autor: Seweryn Pauch
Tytuł: Ku ochronie i zbawieniu.
 Studia nad fenomenem
 śladów dołkowych
Wydawca: Bernardinum
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-83334-26-4
 ksiegarnia.bernardinum.com.pl

Seweryn Pauch (...) podejmuje problematykę z zakresu kilku dyscyplin nauk humanistycznych i społecznych. W tym względzie tytułowa monografia bliska jest dokonaniom K. M. Kowalskiego, A. Mietza, J. Lewandowskiej, J. Wawrzeniuk i innych badaczy, zgłębiających pogranicze tradycyjnej kultury ludowej i chrześcijaństwa. Wszyscy ci naukowcy odnowili historyczne studia nad śladami dołkowymi, zainicjowane w Polsce w drugiej połowie XIX wieku przez księdza Józefa Dydyńskiego. Bogata faktografia, analizy statystyczne i technologiczne oraz wykorzystanie aktualnych osiągnięć metodologii historii, stanowią o wysokich walorach poznawczych książki S. Paucha na tle wymienionego zwrotu w badaniach nad śladami dołkowymi. (...)

prof. dr hab. Jacek Woźny

Autor: Aleksandra Girsztowt-
 -Biskup
Tytuł: Rzemiosło miejskie
 w Malborku do 1626 roku
Wydawca: Uniwersytet Gdański
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-82066-64-7
 wydawnictwo.ug.edu.pl

Zagadnienia genezy, funkcjonowania i roli korporacji rzemieślniczych w miastach z terenu państwa zakonnego w Prusach i Prus Królewskich były poruszane w polskiej literaturze przedmiotu już od XIX w., jednak problemy te nie zostały dotąd – szczególnie w odniesieniu do miast średnich i małych – do końca naświetlone. Aleksandra Girsztowt-Biskup podjęła próbę nowego, kompleksowego opracowania tematu na przykładzie cechów malborskich, patrząc na nie z różnych perspektyw badawczych i wykorzystując w swoich studiach różnorodne źródła historyczne (...). Pozwoliło Jej to lepiej poznać dzieje tych korporacji oraz realizowane przez nie liczne funkcje zawodowe i społeczne. (...)

Fragment recenzji prof. dr hab. Janusza Tandackiego

Autor: Jacek Albrecht
Tytuł: Malbork przed Krzyżakami
Wydawca: Ridero
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-84400-40-1
 ridero.eu

Publikacja niniejsza ma na celu wypełnienie luki w polskich opracowaniach dotyczących początków Malborka sięgając po pierwsze czasów przedkrzyżackich, a po drugie nadając polską perspektywę badawczą dociekaniom. Opiera się ona na autorskiej analizie reliktyw architektury historycznej, pomocniczo traktując dokumenty z epoki i opracowania historyczne, których jest zresztą niezwykle mało na ten temat.

Od Wydawcy

Autor: Paweł Marek Pogodziński
Tytuł: Zabytki szkutnicze z badań archeologicznych Gdańska w latach 1988–2015. Problematyka recyklingu drewna z dawnych jednostek pływających, seria: Archeologia Gdańska, t. 11
Wydawca: Muzeum Archeologiczne / Gdańsk

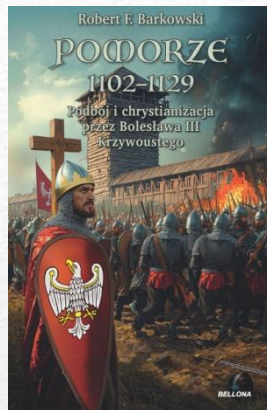

Rok wydania: 2025
ISSN: 2300-7001
 archeologia.pl

(...) Od 1988 roku na obszarze Gdańska prowadzono liczne wielkopowierzchniowe prace archeologiczne, które przyczyniły się do odkrycia wielu pozostałości łodzi i statków. Głównym wykonawcą tych prac było Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, które ostatnie większe badania zrealizowało w 2015 roku. (...) Zabytki szkutnicze pozyskane w tym okresie nie doczekały się kompleksowego opracowania uwzględniającego (...) funkcjonowanie tych zabytków w kontekście uwarunkowań społecznych, gospodarczych oraz przyrodniczych miasta nad Motławą. Tematem niniejszej pracy są więc zabytki szkutnicze odnalezione (...) w latach 1988–2015. (...)

Fragment wstępu

Autor: Robert F. Barkowski
Tytuł: Pomorze 1102–1129.
 Podbój i chrystianizacja
 przez Bolesława III
 Krzywoustego
Wydawca: Bellona
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-11168-74-9
 bellona.pl

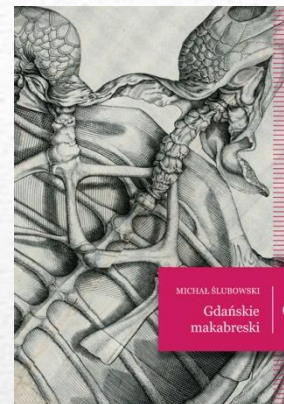

Polski władca, książę Bolesław III Krzywousty, w styczniu 1122 roku zdobył Szczecin, co uznaje się symbolicznie za zakończenie podboju Pomorza. Zarówno części wschodniej, nazywanej Pomorzem Gdańskim, jak i zachodniej, wreszcie części rozciągającej się na zachód od Odry na terenach wieleckich. Bezpośrednio po tym nastąpił drugi etap integracji – poprzez chrystianizację prowadzoną przez biskupa bamberskiego Ottona przy wsparciu księcia Bolesława i arcybiskupstwa w Gnieźnie. Pomorze powróciło do państwa piastowskiego i nawróciło się na religię chrześcijańską.

Autor (...) kreśli burzliwe, dramatyczne i pełne niespodziewanych zwrotów zmagania o ziemię nad Bałtykiem. (...)

Od Wydawcy

Autor: Michał Ślubowski
Tytuł: Gdańskie makabreski,
 seria: Gdańska Kolekcja
 Tysiąclecia
Wydawca: Marpress
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-75283-94-5
 marpress.pl

Oto Gdańsk, jakiego nie znacie. Michał Ślubowski zabiera nas w podróż po upiornym obliczu miasta, pełnym duchów, czarownic i katów. Historia miesza się tu z legendą, a prawda bywa straszniejsza niż fikcja. Zaglądamy w zapomniane zaułki i podziemia nadmotławskiego miasta. Wchodzimy tam, gdzie pachnie lawendą i krwią, a cień zbrodni pełźnie po brukowanych uliczkach. „Gdańskie makabreski” to wciągający spacer po mrocznej stronie historii – opowieść o ludziach z marginesu, o lękach, przesądach i fascynacji stale obecną w dziejach miasta śmiercią. (...)

Od Wydawcy

Autor: Jan Walkusz
Tytuł: Małe okruchy wielkiej historii
Wydawca: Bernardinum
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-83334-48-6
ksiegarnia.bernardinum.com.pl

Ks. Jan Walkusz – prof. dr hab., historyk, poeta i eseista. Od 1984 r. związany z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, obecnie dyrektor Biblioteki Diecezjalnej i Archiwum Diecezjalnego w Pelplinie. Autor ok. 900 publikacji, w tym 37 książek oraz 21 pod redakcją, a także 7 tomików poezji i esejów poetyckich. Członek 9 towarzystw naukowych (...).

Przeszłość to ludzie i wydarzenia będące wyznacznikiem tożsamości kaszubsko-pomorskiego regionu, tożsamości zbudowanej na niekwestionowanym dorobku i zaangażowaniu wielu pokoleń. A ten stał się na przestrzeni lat podwaliną trwałych i żywotnych dóbr kulturowych, religijnych, narodowych, gospodarczych i wielu innych fragmentów tworzących w istocie gmach wielkiej historii.

Od Wydawcy

Autor: Elżbieta Szalewska
Tytuł: Bytów – kulturowy obraz miasta. Szkice
Wydawca: Gmina Bytów
Rok wydania: 2024
ISBN: 978-83-96949-05-9
bytow.com.pl, muzeumbytow.pl

Ilekróć widziałem w lokalnym tygodniku „Kurier Bytowski” artykuł autorstwa dr Elżbiety Szalewskiej, wiedziałem, że czegoś nowego się dowiem, coś mnie zaskoczy, zaintryguje i zainspiruje. Zbierałem skrzętnie te teksty, wycinając je i odkładając na przysłowiową kupkę. A później wielokrotnie korzystałem, gdy zdarzało mi się coś o Bytowie pisać lub też w trakcie przygotowań do jakiegoś spotkania, spaceru po mieście, bo wtedy różne ciekawostki i smaczki z tychże tekstów były najbardziej przydatne. Z tego też względu bardzo chciałem, aby wszystkie teksty dr Elżbiety Szalewskiej z ostatnich lat o Bytowie zostały wydane jako osobna publikacja. I oto książka jest! (...)

Fragment wstępu
 prof. Cezary Obracht-Prondzyński

Autor: Zdzisław Kryger

Tytuł: 8 wieków na Kępie
Oksywskiej. Studia z dziejów
najstarszych wsi ziemi
kosakowskiej

Wydawca: Biblioteka Publiczna
Gminy Kosakowo

Rok wydania: 2024

ISBN: 978-83-93580-42-2

biblioteka.kosakowo.eu, czec.pl

W procesie głębokiej odpowiedzialności wobec przeszłości oddajemy w ręce Czytelników publikację przygotowaną z myślą o dokumentacji dziejów naszych małych ojczyzn – ziemi kosakowskiej. Przygotowana została z okazji jubileuszu 800-lecia pierwszej wzmianki o Mechelinkach i Mostach, a także z potrzeby upamiętnienia przeszłości Gminy Kosakowo.

W momencie, gdy gromadzimy artefakty, zbieramy relacje i archiwizujemy wspomnienia, chcemy, aby ta książka stała się wspólnym świadectwem jej istnienia.

Niniejsze opracowanie zawiera szereg artykułów, dokumentów i fotografii mających na celu zobrazowanie przeszłości – tej dalszej i bliższej – naszych miejscowości. (...)

Wójt Gminy Kosakowo
Eunika Niemc

Autor: Jerzy Stachurski (red.)

Tytuł: Czas przeszły, czas
teraźniejszy. Z kart
Czczewa, Kłosowa
i Tokar na 100-lecie
parafii pw. św. Józefa
w Czczewie

Wydawca: Stowarzyszenie
Przyjaciół Czczewa

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-94335-85-4

czec.pl

(...) wieloautorska monografia poświęcona historii i współczesności miejscowości Czczewo położonej na Kaszubach w Powiecie Kartuskim (...). Publikacja ukazuje losy wsi na tle przemian społecznych, kulturowych i politycznych Pomorza, łącząc perspektywę historyczną z refleksją nad teraźniejszością lokalnej wspólnoty.

Autorzy, sięgając do archiwaliów, źródeł ikonograficznych, relacji mieszkańców oraz badań terenowych, rekonstruuja codzienne życie dawnych pokoleń, ewolucję krajobrazu kulturowego oraz procesy, które ukształtowały dzisiejsze oblicze Czczewa.

Od Wydawcy

Autor: Mateusz Deling
Przemek Budzich
Tytuł: Tank Hunter
czyli jak wykopać
sobie czołg
Wydawca: Bellona
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-11181-47-2
bellona.pl

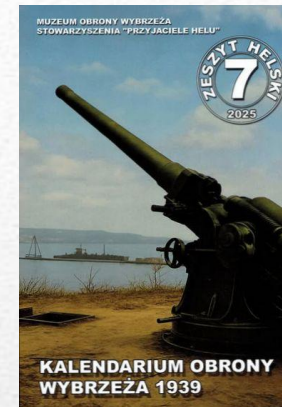

To książka dla każdego, kto pragnie dotknąć historii, poczuć jej puls, odsłonić to, co kryje się pod powierzchnią. Dosłownie i w przenośni. Mateusz Deling i Przemek Budzich zapraszają na wyjątkowe polowanie! Na poszukiwanie pancernych kotów z przeszłości. Przy okazji nie zabraknie klasycznej eksploracji.

Poczynania teamu Tank Hunter śledzi już ponad sto czterdzieści tysięcy fanów na YouTube. Po sześciu latach z wykrywaczem i kamerą ekipa postanowiła swoje przygody przenieść na karty tej książki. Na co dzień Autorów możecie spotkać w Muzeum Pancernym w Kłaninie, w niezwykłym miejscu, w którym historia wielu bohaterów niniejszych opowiadań znalazła swoją kontynuację.

Od Wydawcy

Autor: Władysław Szarski
Tytuł: Kalendarium obrony
Wybrzeża 1939, seria:
Zeszyt Helski, 7 (wyd. 4)
Wydawca: MS
Helski Kompleks
Muzealny
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-65092-62-5
helmuzeum.pl

Kalendarium zawiera 103 bogato ilustrowane strony. Opowiada historię przygotowań polskiego Wybrzeża do wojny, a następnie, opisywane dzień po dniu wydarzenia z obrony Wybrzeża – zarówno w części lądowej jak i trwającej 32 dni obrony Półwyspu Helskiego.

Od Wydawcy

Autor: Tomasz Eugeniusz Bielecki

Tytuł: Polacy w Waffen-SS.

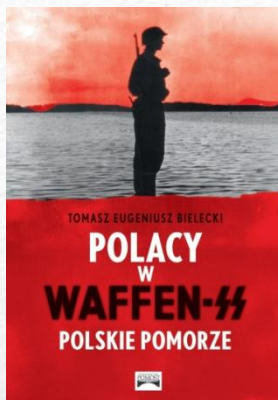
Polskie Pomorze

Wydawca: Pomost

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-89789-77-8

wydawnictwo-pomost.pl

W swojej ciekawej opowieści historyk przedstawia trudną wojenną rzeczywistość mieszkańców polskiego Pomorza, którzy stawali przed dramatycznym wyborem służby w Waffen-SS. Na ile był to przymus, a na ile ochotniczy zaciąg? Na to pytanie znajdziecie Państwo odpowiedź na kartach książki.

Autor poświęcając kilka lat na kwerendę w archiwach polskich, angielskich, rosyjskich, niemieckich oraz czeskich przedstawia ważny element polskiej historii, który został nam narzucony przez Niemców po katastrofie kampanii polskiej 1939 r. (...)

Praca dr. Bieleckiego jest nieco rozszerzoną wersją dysertacji doktorskiej napisanej pod kierunkiem dr hab. prof. UG Grzegorza Berendta. (...) Praca została obroniona w 2024 r. na Uniwersytecie Gdańskim.

Od Wydawcy

Autor: Vincent Hunt

Tytuł: Droga rzeźnika.

Łotewska 15. Dywizja

Grenadierów SS na Pomorzu

styczeń – marzec 1945

Wydawca: Fundacja historia.pl

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-68435-95-5

fundacjahistoria.pl

Między młotem a kowadłem tak można określić sytuację Łotyszy podczas II wojny światowej. Po rocznej okupacji Łotwy przez Rosjan obfitującej w cały system represji, wielu z młodych Łotyszy uznało, że zrobią wszystko, żeby nie dopuścić do ponownej jej okupacji przez Sowieców. W styczniu 1943 r. rozpoczęto formowanie Legionu Łotewskiego w ramach Waffen SS, który stanowił podstawę dwóch łotewskich dywizji – 15. i 19. dywizji grenadierów SS. Vinceowi Huntowi udało się dotrzeć do tych Łotyszy, którzy przeżyli walki na Pomorzu w 1945 r. pod koniec ich życia. Ich relacje autor wplótł w swoją opowieść. Opowieść o ludziach bez Ojczyzny i bez przyszłości. Książka obala wiele mitów dotyczących jednostek łotewskich służących w armii niemieckiej. (...)

Od Wydawcy

Autor: Marek Łuszczyna

Tytuł: Bękarty Polski.

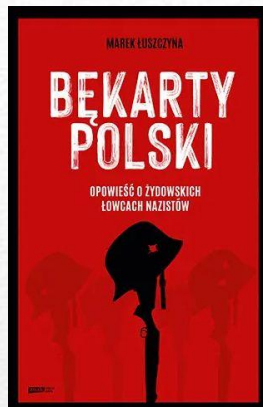
Opowieść o żydowskich
łowcach nazistów

Wydawca: Znak Literanova

Rok wydania: 2026

ISBN: 978-83-84271-90-2

znak.com.pl

(...) Kiedy w Europie ucichły działa, dla wielu ocalałych z Holocaustu wojna wcale się nie skończyła. Tadeusz Jasiński – jeden z tych, którzy przeżyli Zagładę – nie był zainteresowany ideologią ani polityką. Jego celem była zemsta na hitlerowcach. Dlatego wstąpił do gdańskiego Urzędu Bezpieczeństwa, pisząc w podaniu o motywach swojej decyzji: „Krew za krew”.

Nie był wyjątkiem. Młodzi Żydzi, którzy przeżyli piekło obozów, ruszyli tropem swoich oprawców. Nie czekali na procesy i wyroki sądów – wierzyli, że sprawiedliwość musi być natychmiastowa. I najlepiej, jeśli wymierzą ją sami. (...)

Ten fabularyzowany reportaż oparty został na materiałach archiwalnych IPN oraz na wstrząsających wspomnieniach Tuwii Friedmana (...).

Od Wydawcy

Autor: Tobias Buck

Tytuł: Ostatni proces.

Niemieckie rozliczenia
z nazistowską przeszłością

Wydawca: Czarne

Rok wydania: 2026

ISBN: 978-83-83962-43-6

czarne.com.pl

To nie był nikt wyjątkowy. Zwykły chłopak, zbyt słaby, by walczyć na froncie, więc trafił do KL Stutthof. Nie wiadomo, czy kiedykolwiek kogoś zabił. Nie należał do NSDAP. Twierdził, że tylko stał na wieży wartowniczej, że nie wiedział, co się dzieje w krematoriach, a nawet że próbował pomagać więźniom. Ale czy sama praca w obozie nie czyniła go winnym?

Przez dziesięciolecia niemieckie sądy odpowiadały: nie. W Republice Federalnej Niemiec skazano 6700 nazistów, najczęściej na krótkie wyroki lub grzywny. Tłumaczono, że naprawdę winni byli tylko ci, których już nie można osądzić, czyli przywódcy III Rzeszy. (...)

W swoim reportażu sądowym Tobias Buck przygląda się, jak i dlaczego ten sposób myślenia zaczął się zmieniać. (...)

Od Wydawcy

Autor: Piotr Brzeziński

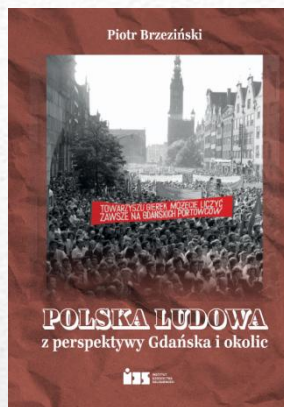
Tytuł: Polska Ludowa
z perspektywy Gdańska
i okolic. Studia – szkice –
wywiady

Wydawca: Instytut Dziedzictwa
Solidarności / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97636-09-5

ids1980.pl

Prezentujemy nową publikację Instytutu Dziedzictwa Solidarności – naukową książkę historyczną dr. Piotra Brzezińskiego (...). Autor jest wicedyrektorem naszego Instytutu, pracownikiem naukowym, historykiem dziejów najnowszych Polski specjalizującym się w historii powojennej. Przygotował on wybór swoich artykułów naukowych, popularnonaukowych i wywiadów, które ukazały się na łamach innych wydawnictw w latach 2009–2025. Tematyka tych tekstów dotyczy społeczno-politycznej historii Wybrzeża Gdańskiego i Polski w latach 1945–1989. Autor przedstawia różnorodne aspekty funkcjonowania Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, które miały wpływ na życie Polaków w ojczyźnie po zakończeniu II wojny światowej. (...)

Od Wydawcy

Autor: Jan Hlebowicz (tekst)

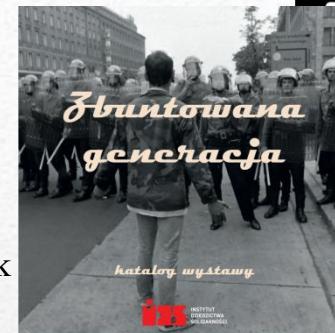
Tytuł: Zbuntowana generacja.
Dzieci Solidarności
1980–1990. Katalog
wystawy

Wydawca: Instytut Dziedzictwa
Solidarności / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97636-06-4

ids1980.pl

W roku 45 rocznicy podpisania Porozumień Sierpniowych, które doprowadziły do wyzwolenia Polski spod władzy komunistycznego reżimu, Instytut Dziedzictwa Solidarności przygotował wystawę i towarzyszący jej katalog o pokoleniu młodych aktywnie wspierających zachodzące w sierpniu 1980 roku zmiany w naszym kraju. Autorem scenariusza wystawy pt. „Zbuntowana generacja. Dzieci Solidarności 1980–1990” i głównego tekstu w katalogu jest dr Jan Hlebowicz z Oddziałowego Biura Badań Historycznych Instytutu Pamięi Narodowej Oddział w Gdańsku.

Niezależne organizacje szkolne i studenckie młodzi zaczęli zakładać po Sierpniu '80, ale najwięcej inicjatyw młodzieżowych pojawiło się w okresie stanu wojennego oraz w kolejnych latach (...).

Od Wydawcy

Autor: Arkadiusz Kazański

Tytuł: „Mamy wreszcie niezależne, samorządne związki zawodowe!”. Dzieje Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” (1980–1981)

Wydawca: Instytut Pamięci Narodowej / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-83766-66-9

ipn.gov.pl

Sierpień 1980 r. – po obu stronach bramy nr 2 Stoczni Gdańskiej tłumy. (...) Wiadomo było, że ten idylliczny stan wywołany uzyskaniem zgody władz PRL na podpisanie porozumień nie potrwa długo, że nastąpią kryzysy i trudne momenty. Dlaczego jednak akurat w Gdańsku latem 1980 r. doszło do przełomowych strajków? Czy to miejsce było szczególnie do tego predystynowane? Czy to przypadek, że „zaczęło się w Gdańsku”? A przede wszystkim: dlaczego po kilkudziesięciu latach to, co miało łączyć, tak bardzo dzieli? Autor szuka odpowiedzi na te wszystkie pytania. To pierwsza tak obszerna i oparta na tak wielu źródłach monografia Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” w latach 1980–1981.

Od Wydawcy

Etnografia

Autor: Katarzyna Smyk (red.)
Andrzej Szoszkiewicz (red.)

Tytuł: Na Kalwarię z Przodkowa –
drogą wiary i tradycji.
Pokłon feretronów podczas
pielgrzymek na Kalwarię
Wejherowską

Wydawca: Powiatowa Biblioteka
Publiczna / Wejherowo
Instytut Kaszubski / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97378-11-7, 978-83-67683-41-8

poklonferetronow.pl

(...) oddajemy w Państwa ręce kolejny tom poświęcony tradycji pokłonu feretronów podczas pielgrzymek na Kalwarię Wejherowską. Zamyka on trzyletni cykl badań, dokumentacji i działań społecznych. (...) Tom składa się z trzech części. W pierwszej autorzy – dr Grzegorz Błahut, ks. prof. Jan Perszon, prof. Mirosław Piotr Kruk oraz dr Aleksandra Wielopolska-Paprot – podejmują refleksję nad religijnymi, kulturowymi i tożsamościowymi wymiarami pielgrzymowania (...). Druga część skupia się na pielgrzymkach z Przodkowa. Janina Stefanowska przedstawia ich historię (...). Część trzecia ma charakter praktyczny i rekomendacyjny. (...)

Fragment wprowadzenia

Autor: Małgorzata Dubasiewicz
Ewa Gilewska

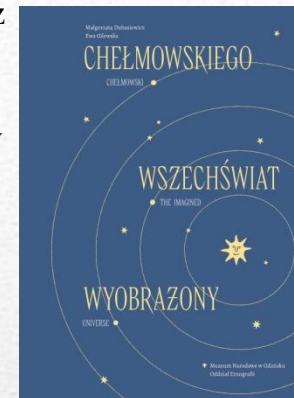
Tytuł: Chełmowskiego
wszechświat wyobrażony
/ Chełmowski
the imagined universe

Wydawca: Muzeum Narodowe
/ Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-66433-74-8

mng.gda.pl

(...) bogato ilustrowana publikacja towarzysząca wystawie prezentowanej w Muzeum Narodowym w Gdańsku – Oddziale Etnografii. Katalog poświęcony jest twórczości Józefa Chełmowskiego (1934–2013) – wybitnego artysty nieprofesjonalnego z Kaszub, rzeźbiarza, malarza, autora książek, wizjonera i niestrudzonego obserwatora świata.

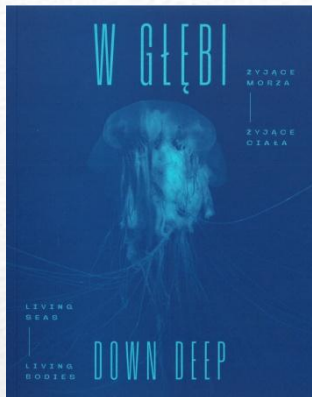
Publikacja wprowadza czytelnika w wielowymiarowy, autorski kosmos Chełmowskiego, w którym sacrum spleta się z refleksją nad kondycją człowieka, historią, nauką, przyrodą i losem świata. Opowiada również o społecznym kontekście funkcjonowania sztuki artysty w lokalnej społeczności, wyłaniającym się z etnograficznych badań terenowych. (...)

Od Wydawcy

Kultura / sztuka

Autor: Joseph Constable (tekst)
Eulalia Domanowska
(tekst)
Joanna Gemes (tekst)
Pandora Syperek (tekst)
Sarah Wade (tekst)
Jan Marcin Węśławski
(tekst)

Tytuł: W głębi. Żyjące morza,
żyjące ciała / Down deep.
Living seas, living bodies

Wydawca: Państwowa Galeria Sztuki / Sopot

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-80401-23-5

pgs.pl

„W głębi: Żyjące morza, żyjące ciała”
to międzynarodowa wystawa zbiorowa prezentowana
w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie
od 30 października 2025 r. do 4 kwietnia 2026 r.
Sopot staje się miejscem spotkania artystów z Polski,
Francji, Irlandii, Litwy, Łotwy, Estonii, Grecji,
Australii, USA, Chile, Indii, Korei Południowej
oraz Karaibów. Mimo różnorodnego pochodzenia
twórców, nad Bałtykiem odnaleźli wspólny mianownik
– połączyła ich tematyka wody i jej różnorodne
interpretacje. (...)

Autor: Cezary Hunkiewicz (red.)

Tytuł: Outsiders 2021–2025

Wydawca: Layup Galeria
/ Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97642-90-4

layupgaleria.pl

Dwujęzyczny, polsko-angielski album dokumentuje
proces powstawania wystawy „Outsiders” w stoczniowej
hali 94B (Layup Galeria w Gdańsku). Projekt odnoszący
się do wyimaginowanego obrazu Miasta zapoczątkowany
został w 2021 r. Wystawa miała kilka odsłon / proces
obejmował pięć faz rozwoju: Narodziny (2021), Wzrost
(2022), Stabilizacja (2023), Przeładowanie (2024),
Upadek (2025). Przestrzeń hali stopniowo zapełniała się
pracami artystów i artystek z różnych krajów,
odwołujących się do niechcianych elementów miejskiej
przestrzeni – graffiti, reklam i infrastruktury. W albumie
znalazły się m.in. zdjęcia z transportu starego wagonu
SKM do hali 94B. Wnętrze wagonu zostało
zaadaptowane na pracownię artystyczną.

Od Wydawcy

Autor: Wojciech Zmorzyński
(red.)
Maria Szymańska-Korejwo
(red.)

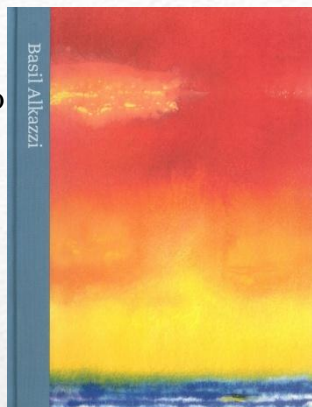
Tytuł: Basil Alkazzi (1938–2025).
Prace z lat 1986–2024.
Kolekcja Muzeum
Narodowego w Gdańsku

Wydawca: Muzeum Narodowe
/ Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-66433-69-4

mng.gda.pl

Katalog towarzyszy wystawie „Basil Alkazzi: artysta i filantrop” prezentowanej w Pałacu Opatów w Gdańsku od 25 października 2025 do 1 marca 2026 roku. Publikacja jest świadectwem wdzięczności dla Basila Alkazziego (1938–2025), artysty i darczyńcy Muzeum Narodowego w Gdańsku, który w ciągu dziesięciu lat przekazał do zbiorów muzeum swoje prace i dzieła artystów zagranicznych oraz wspierał zakupy sztuki współczesnej młodego pokolenia. Dzięki jego hojności Muzeum wzbogaciło się o 149 prac 43 artystów ze Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Japonii, Korei Południowej i Łotwy. (...)

Od Wydawcy

Autor: Andrzej Zagrobelny (red.)

Tytuł: Franciszek Duszeńko.

Zapis istnienia.

Rok Franciszka Duszeńki

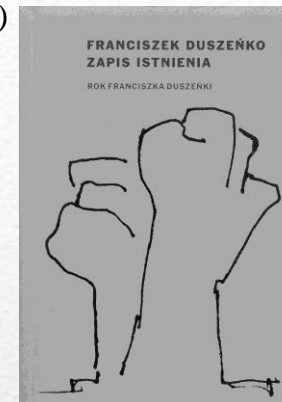
Wydawca: Gdańska Galeria
Miejska
Akademia Sztuk
Pięknych / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-67720-52-6

978-83-96449-77-1

ggm.gda.pl

(...) publikacja podsumowująca cykl wystaw i wydarzeń realizowanych przez Gdańską Galerię Miejską we współpracy z ASP w Gdańsku w ramach obchodów Roku Profesora Franciszka Duszeńki (2025).

Książka przybliży twórczość artysty, jego znaczenie dla historii sztuki i edukacji artystycznej oraz relacje, jakie budował z kolejnymi pokoleniami osób twórczych. Tom zawiera teksty Małgorzaty Jankowskiej, Marii Sasin, Doroty Grubby-Thiede, Joanny Szymuli-Grygiel, Romana Nieczyפורowskiego i Ewy Rossal, odnoszące się m.in. do wystaw „Continuum”, „Ołowiane łzy”, „Formowanie pamięci” i „Bez końca”. (...)

Od Wydawcy

Autor: Natalia Filipowicz [i in.]
Tytuł: Ludzie, miejsca, zdarzenia.
 Z historii Szkoły
 Plastycznej w Gdyni
Wydawca: Państwowe Liceum
 Sztuk Plastycznych
 / Gdynia
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-97684-90-4
 sekretariat@plastyk-gdynia.pl

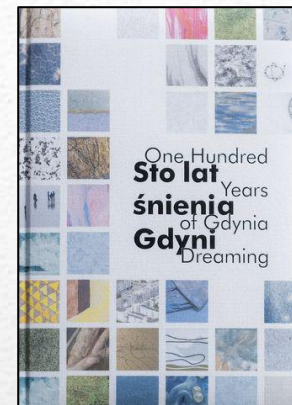

Wszelkiego rodzaju rocznice czy jubileusze to okazja do refleksji, podsumowań a także wspomnień. Obchody 80-lecia powstania Szkoły Plastycznej w Gdyni to dla wszystkich związanych z nią moment wyjątkowy, stanowiący pretekst do oderwania się od codzienności. Obecnie jednak, dzięki między innymi mediom społecznościowym (...) można dość łatwo śledzić bieżące wydarzenia i utrzymywać kontakt z drugim człowiekiem. Rodzi się więc pytanie czy w związku z tym publikacje jubileuszowe mają jeszcze rację bytu? Czy żyjąc tak bardzo tu i teraz istnieje jeszcze w nas potrzeba zatrzymania się, spojrzenia w tył, podsumowania? (...)

Fragment wstępu

Publikacja ma charakter albumowy, zawiera m.in. liczne zdjęcia z życia szkoły.

Autor: Kacper Kowalski
Tytuł: Sto lat śnienia Gdyni
 / One hundred years
 of Gdynia dreaming
Wydawca: Kacper Kowalski
 Fabryka
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-92992-86-8
 kacperkowalski.pl

„Sto lat śnienia Gdyni” to wizualno-literacka opowieść o mieście, które powstało z marzenia, odwagi i pracy tysięcy ludzi. Książka łączy fotografię, sztukę współczesną, historię i refleksję nad wspólnotowym doświadczeniem Gdyni. To publikacja do czytania, oglądania i czucia. To zaproszenie do spojrzenia na miasto z nowej perspektywy, z zachwytem i uważnością.

Fundacja Przyptyw – partner publikacji, publication partner Fundacja Przyptyw prowadzi galerię sztuki współczesnej w Gdyni. Dzięki wsparciu i zaangażowaniu fundacji książka jest większa niż zakładane wstępnie 120 stron. To prezent od świata sztuki dla Gdyni i jej mieszkańców.

Od Wydawcy

Autor: Marta Wróblewska

Tytuł: Muzealizacja a tożsamość
Gdańska. Instytucje kultury
po 1989 roku, seria:
Idee i Społeczeństwo

Wydawca: Słowo/obraz terytoria

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-83252-14-8

terytoria.com.pl

Gdańsk – miasto o silnym poczuciu lokalności, a zarazem otwarte na wielokulturową Europę – stanowi ciekawe pole do obserwacji procesów formowania, negocjowania i przemian tożsamości lokalnej. Barometrem tych ewolucji są opisane w książce instytucje kultury: Muzeum Gdańska, Europejskie Centrum Solidarności, Muzeum II Wojny Światowej, Narodowe Muzeum Morskie, Muzeum Archeologiczne, Muzeum Narodowe czy Gdańska Galeria Miejska. Marta Wróblewska pokazuje, w jaki sposób prezentowane w nich wystawy stałe oraz gromadzone przez nie zbiory odzwierciedlają gdańską tożsamość kulturową. (...)

Promocja wydawnictwa została zrealizowana przy wsparciu Gdańskiego Funduszu Promocji Wydawnictw.

Od Wydawcy

Tytuł: Docenianie.

Poradnik dla praktyka, cz. 3

Wydawca: Nadbałtyckie Centrum

Kultury / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97265-16-5

nck.org.pl

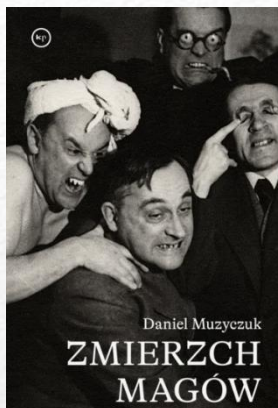
Docenianie wydaje się proste i oczywiste. Tymczasem w sektorze kultury, w którym tak wiele opiera się na emocjach, relacjach i wspólnym działaniu, brak uznania może ważyć bardziej niż niedobór zasobów, nieadekwatne wynagrodzenie czy przeciążenie psychofizyczne. (...)

Ta publikacja jest zaproszeniem do refleksji nad tym, jak docenianie zmienia nas samych, nasze zespoły i nasze organizacje. Jak może stać się codzienną dobrą praktyką – nie tylko w słowach, ale także w gestach, decyzjach i sposobie bycia wobec innych. (...)

Doceniajmy więc nie tylko od święta i nie tylko tych najbardziej widocznych (...). Zacznijmy od siebie (...), a następnie doceńmy członków naszych zespołów (...).

Marta Szadowiak
dyrektorka Nadbałtyckiego Centrum Kultury w Gdańsku

Autor: Daniel Muzyczuk
Tytuł: Zmierzch magów
Wydawca: Krytyka Polityczna
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-68267-64-8
 krytykapolityczna.pl

Przełomowa książka o mało znanym rozdziale historii sztuki przestrzeni postsowieckiej, która pomaga wyjaśnić genezę współczesnych napięć ideologicznych. Daniel Muzyczuk śledzi fascynującą metamorfozę twórców, którzy z nihilistycznego undergroundu lat 80. przeszli na główną scenę ideologicznych batalii (...).

Lata 80. i 90. w Petersburgu i Gdańsku. Sergiej Kurochin (...) staje się narodowym bolszewikiem. Timur Nowikow porzuca awangardę dla neoakademizmu. Zbigniew Sajnog, lider Totartu, znajduje duchową wspólnotę Niebo. Od nihilizmu Nekrorealistów po teorie konspiracyjne Aleksandra Dugina – autor śledzi intelektualną trajektorię pokolenia, które przeszło od kontrkulturowej transgresji do konserwatywnej ortodoksji. (...)

Od Wydawcy

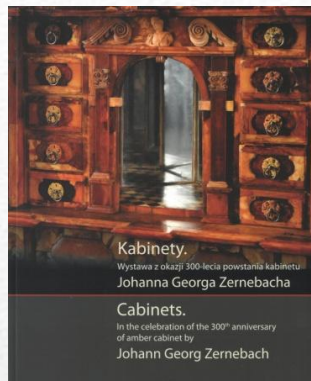
Autor: Barbara Kąkol
Tytuł: Muzeum Kaszubskie w Kartuzach. Historia w przedmiotach i postaciach zapisana
Wydawca: Muzeum Kaszubskie / Kartuzy
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-97333-64-2
 muzeum-kaszubskie.pl

Publikacja przygotowana na 80-lecie Muzeum Kaszubskiego im. Franciszka Tredera w Kartuzach. Autorka Barbara Kąkol nakreśliła dzieje placówki, której jest dyrektorką. Osobny rozdział poświęcony został przedmiotom znajdującym się w Muzeum. Opracowano też biogramy wybranych osób związanych z instytucją. Ponadto zamieszczono listę pracowników oraz osób zasiadających w radzie muzealnej.

Autor: Ewelina Ewertowska (red.)
Tytuł: Kabinety. Wystawa z okazji 300-lecia powstania kabinetu Johanna Geорга Zernebacha. Muzeum Bursztynu, odział Muzeum Gdańska, 28 czerwca – 29 września 2024

Wydawca: Muzeum Gdańska
Rok wydania: 2024
ISBN: 978-83-96718-34-1
 muzeumgdansk.pl

28 lipca 2024 r. minęło 300 lat od powstania (...) kabinetu wykonanego przez Johanna Geорга Zernebacha. Z wielką przyjemnością oddajemy w Państwa ręce katalog wystawy upamiętniającej tę wyjątkową rocznicę. W publikacji znalazły się szczegółowe opisy zarówno naszego jubilatą, czyli kabinetu gdańskiego, jak i jego prawdopodobnego brata – kabinetu z kolekcji Victoria and Albert Museum w Londynie (...). Kabinet Zernebacha trafił do Muzeum Gdańska, ponieważ jego twórca wykonał go z bursztynu – symbolu gdańskiego rzemiosła. Na wystawie chcieliśmy jednak także zaprezentować i wyjaśnić samą ideę kabinetu (...).

dr hab. Waldemar Ossowski
 dyrektor Muzeum Gdańska

Autor: Katarzyna Kita (tekst)
 Jolanta Ratuszna (tekst)
Tytuł: Christoph Maucher.
 Bursztynowa szkatuła pełna tajemnic
Wydawca: Muzeum Zamkowe / Malbork
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-97454-95-8
 zamek.malbork.pl

„Christoph Maucher. Bursztynowa szkatuła pełna tajemnic” jest pierwszą publikacją w całości poświęconą temu jednemu z najcenniejszych dzieł wykonanych w bursztynie w XVII wieku. Odnaleźć w niej można opracowanie z zakresu historii obiektu, ikonografii, technik wykonania zdobień i analiz materiałowych. Poruszone wątki ilustruje ponad 100 fotografii szkatuły, w tym makrofotografii, fotografii artystycznej, fotografii analitycznej w różnych światłach (...). Pozycja jest pokłosiem projektu badawczego realizowanego przez Muzeum Zamkowe w Malborku w latach 2021–2025 „Badania technologiczne szkatuły autorstwa Christopa Mauchera, najcenniejszego obiektu bursztynowego w zbiorach Muzeum Zamkowego w Malborku” oraz wystawy zorganizowanej w Muzeum w 2024 roku. (...)

Od Wydawcy

Autor: Anna Frąckowska (red.)

Tytuł: Berendtowie. Stulecie
gdańskich złotników
(1713–1804)

Wydawca: Muzeum Gdańska

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97301-94-8

muzeumgdansk.pl

Publikacja poświęcona jest gdańskiemu rodowi złotników Berendtów, których działalność obejmowała niemal całe XVIII stulecie i trwała ponad 90 lat. Ojciec oraz trzej synowie należeli do najważniejszych twórców gdańskiego złotnictwa, zaopatrując patrycjusza, kupców, szlachtę, wspólnoty protestanckie i katolickie oraz odbiorców z całej Europy w wybitne wyroby srebrne. (...)

Katalog towarzyszący wystawie monograficznej [w Domu Uphagena – red.] prezentuje wyniki najnowszych badań archiwalnych i materiałowych, przybliżając zarówno dorobek artystyczny, jak i życie zawodowe oraz rodzinne Berendtów. (...)

Od Wydawcy

Autor: Barbara Pospieszna (red.)

Tytuł: Malborski kościół zamkowy
św. Wawrzyńca. Dzieje –
wystrój – konserwacja

Wydawca: Muzeum Zamkowe
/ Malbork

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97454-97-2

zamek.malbork.pl

Publikacja (...) stanowi siódmy tom wydawanej od 2004 roku serii esejów poświęconych poszczególnym wnętrzom zamku w Malborku. Dziewięciu badaczy w interesujący sposób przedstawia historię kościoła, korzystając z wyników badań historycznych, archeologicznych oraz konserwatorskich. Książka, złożona z siedmiu rozdziałów, jest pięknie ilustrowana rycinami oraz fotografiami, w większości archiwalnymi, które pochodzą z zachowanych zasobów Zarządu Odbudowy Zamku w Malborku, dziś pozostają częścią zbiorów Muzeum Zamkowego w Malborku i Państwowego Archiwum w Gdańsku. Uzupełniają ją współczesne rysunki oraz fotografie z badań archeologicznych i konserwatorskich. (...)

Od Wydawcy

Autor: Lilla Balcerzak-
-Najdekier (red.)
Grażyna Tomaszewska-
-Sobko (tekst)

Tytuł: Artysci Galerii ZPAP 2025

Wydawca: Związek Polskich
Artystów Plastyków
/ Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97393-01-1

zpap-gdansk.pl

Marcel Duchamp stwierdził, że sztuka nie jest tym, co widzisz, ale tym, co sprawia, że widzą inni.

Tegoroczny cykl wystaw dał nam możliwość obcowania z niezwykle interesującymi prezentacjami, ale także sposobność do wniknięcia w sfery, w które na co dzień się nie zagłębiamy. (...)

W tym roku wystawienniczym dominowały wystawy jubileuszowe, wiele artystek ma za sobą pół wieku, a nawet 65 lat twórczości. (...)

Fragment tekstu krytycznego

Prezentacja twórczości: Doroty Spłocharskiej, Barbary Kasperczyk, Wilgi Badowskiej, Krzysztofa Izdebskiego-Cruza, Kingi Zaborowskiej-Żakiety, Marii Górskiej-Kobylińskiej, Gertrudy Kuziemskiej-Wilczopolskiej, Alicji Jakrzewskiej-Sochaj, Bożeny Dudy i Elżbiety Tęgowskiej.

Literaturoznawstwo

Autor: Piotr Millati (red.)

Tytuł: Wędrowki z Weiserem.

Spacerownik po twórczości

Pawła Huellego, 1, Motywy

Wydawca: Wojewódzka i Miejska

Biblioteka Publiczna

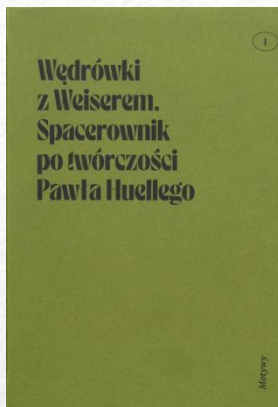
/ Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-89285-55-3

978-83-89285-54-6

wbpg.org.pl

(...) „Wędrowki z Weiserem” to literacka arka, w której ocalono świat wyobraźni Pawła Huellego. To książka dwudzielna, jak sama natura twórczości autora „Castorpa”: rozpięta między intelektualną dyscypliną eseju a zmysłową radością wędrowki. To także hołd złożony pisarzowi (...).

Na kartach tej książki ożywają literackie widma i realne historie. Eseje zgromadzone w części „Motywy” prowadzą nas przez labirynt inspiracji Huellego: od dialogu z Grassem i Mannem, po intymne wyznania o matce i ojcu. Z kolei część „Miejsca” materializuje literacką fikcję. Wiedzie nas szlakiem zerwanych mostów, pozwala dotknąć chropowatości murów we Wrzeszczu i spojrzeć na Gdańsk z perspektywy kajakowej wyprawy po Motławie. (...)

Od Wydawcy

Autor: Piotr Millati (red.)

Tytuł: Wędrowki z Weiserem.

Spacerownik po twórczości

Pawła Huellego, 2, Miejsca

Wydawca: Wojewódzka i Miejska

Biblioteka Publiczna

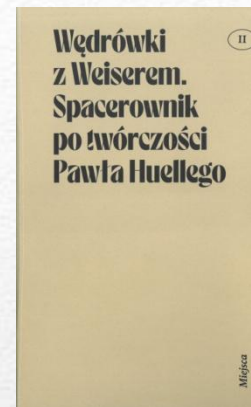
/ Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-89285-56-0

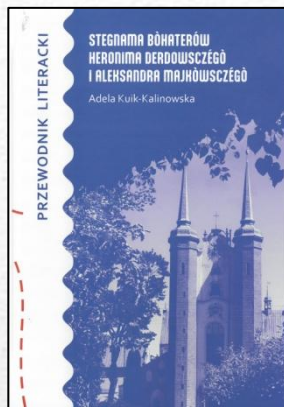
978-83-89285-54-6

wbpg.org.pl

Tom zawiera teksty: „Rilke, pantera, oliwskie lasy – od pętli w Oliwie do starej strzelnicy” (Artur Nowaczewski), „Okolice rodzinnego domu pisarza” (Piotr Millati), „Polanki” (Janusz Mosakowski), „Widzę, jak suniesz nadmorską alejką na błękitnym wandererze – plan wycieczki rowerowej z Gdańska do Sopotu” (Marek Gajdziński), „Wycieczka ulicą Polanki” (Bartosz Dąbrowski), „Wycieczka szlakiem mostów i tuneli” (Piotr Millati), „Mercedesem na Ostatnią Wieczerzę” (Piotr Sitkiewicz), „Wycieczka kajakiem po Motławie śladami opowieści Pawła Huellego w dwóch częściach” (Marek Gajdziński), „Ścieżkami nekropolii” (Bartosz Dąbrowski), „Wycieczka z Pawłem Huellem żuławską tryftą” (Andrzej Kasperek).

Autor: Adela Kuik-Kalinowska
Tytuł: Stegnama bohaterów
 Heronima Derdowszcégò
 i Aleksandra Majkòwsczégò.
 Przewodnik literacki
Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
 -Pomorskie
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-66820-52-4
 kaszubskaksiazka.pl

(...) Przedkładany Czytelnikom przewodnik literacki po Kaszubach jest propozycją, która poświęcona została twórczości dwóch klasyków literatury kaszubskiej, to jest Hieronimowi Derdowskiemu i Aleksandrowi Majkowskiemu (...). Zarówno jeden, jak i drugi kreślą swoistą literacką mapę Kaszub (...). Autorzy ci szkicują przestrzeń na tyle dokładnie, że dzięki ich ujęciom możemy nawet rekonstruować wygląd miejscowości (...). Warto jednak pamiętać, że przy walorach realizmu klasyków literatury kaszubskiej ich opisy są również kreacyjne oraz idealizacyjne. (...)
 Przewodnik (...) zawiera noty biograficzne pisarzy oraz interpretację i analizę wybranych utworów literackich. Właśnie na kanwie tych dawnych dzieł przedstawione zostały trasy wypraw, które bohaterowie odbyli po Kaszubach. (...)

Fragment książki

Autor: Krzysztof Żwirski (wybór)
Tytuł: Nagroda Literacka Gdynia.
 Książka do pisania
Wydawca: Austeria
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-78666-63-9
 austeria.eu

[Gdynia] była więc jeszcze młodsza niż niepodległe państwo. Polska jej nie odziedziczyła, tylko tworzyła ją od podstaw własnymi rękami, a wiele problemów miała tu załatwić inaczej niż do tej pory. Tu, na nowym gruncie, mogła zacząć z czystą hipoteką: przewyciężyć różnice między zaborami, pokonać zacofanie, uciec od narodowych przywar, od wiejskiej nędzy i od wielkomiejskiego bezrobocia, zostawić w tyle właśnie etniczne i konflikty klasowe, uniknąć urbanistycznych błędów i historycznych ograniczeń krępujących rozwój innych miast. Tu nowe pokolenie uczyło się nowych umiejętności i zawodów związanych z morzem i międzynarodowym handlem. Tu, niczym w laboratorium, mogła powstać nieobciążona żadną złą ani dobrą tradycją nowoczesna miejska polskość oraz morska polskość.

Grzegorz Piątek

Autor: Daniel Kalinowski (red.)

Tytuł: Derdowski literat.

Przegląd i perspektywy.

Praca zbiorowa, seria:

Biblioteka Kaszubska, t. 13

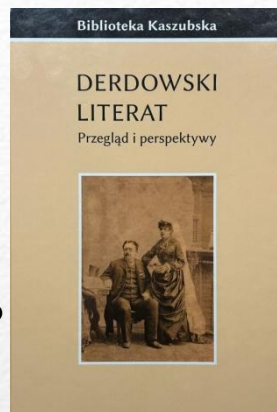
Wydawca: Muzeum Piśmiennictwa
i Muzyki Kaszubsko-
-Pomorskiej / Wejherowo
Instytut Kaszubski
/ Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-67483-28-5, 978-83-67683-36-4

czec.pl, instytutkaszubski.pl

(...) wieloautorska monografia o twórczości literackiej Hieronima Derdowskiego. Ukazujemy utwory Derdy w nawiązaniu do tego, co twórca opublikował na ziemiach polskich i tego co wyszło drukiem w USA. Dostrzegamy w jego literaturze specyficzny temperament niespokojnego artysty o określonych gustach estetycznych. Ponadto analizujemy jego sposoby utrzymywania związku z czytelnikami i tworzące się z tego style odbioru. Mimo powszechnej rozpoznawalności haseł tożsamościowych, jakie głosił Derdowski, chcemy wypełnić lukę w badaniach literaturoznawczych nad tym jednym z klasyków literatury kaszubskiej (...).

Od Wydawców

Autor: Joanna Leman

Tytuł: Językowa paleta barw

w powieści Aleksandra

Majkowskiego, „Żęcé

i przigòdë Remùsa”, seria:

Studia z Dziejów Literatury

i Kultury Kaszub i Pomorza,

t. 4

Wydawca: Instytut Kaszubski

/ Gdańsk

Muzeum

Zachodniokaszubskie / Bytów

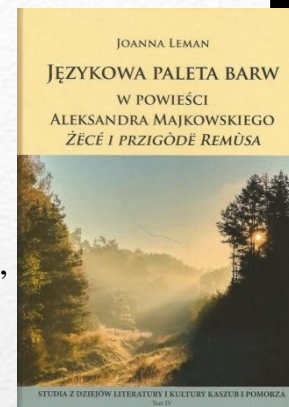
Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-67683-44-9, 978-83-65472-52-6

instytutkaszubski.pl, muzeumbytow.pl, czec.pl

Monografia Joanny Leman stanowi studium leksyki kolorystycznej języka kaszubskiego, ukazanej przez pryzmat słownictwa barw występujących w powieści Aleksandra Majkowskiego „Żęcé i przigòdë Remùsa”. Napisana jest precyzyjnym językiem lingwistycznym, z logiką wykładu filologicznego i dokładnością naukową. Wartość pracy podnoszą liczne podsumowujące tabele i obliczenia. Praca jest pełnym studium nazw barw w języku kaszubskim. (...)

Z recenzji wydawniczej
prof. zw. dr hab. Ewy Komorowskiej

Autor: Jaromir Szroeder

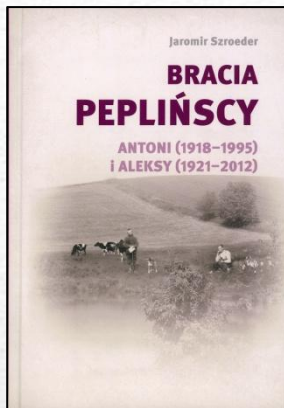
Tytuł: Bracia Peplińscy. Antoni (1918–1995) i Aleksy (1921–2012). Twórczość poetycka i dramaturgiczna

Wydawca: Muzeum Zachodniokaszubskie / Bytów

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-65472-50-2

muzeumbytow.pl

Niniejsza monografia powstała na podstawie rozprawy doktorskiej (...) obronionej przez Jaromira Szroedera na Uniwersytecie Pomorskim w Słupsku. Autor prezentuje w niej oraz poddaje naukowej analizie i interpretacji zachowaną spuściznę literacką Peplińskich, a także przedstawia historię życia braci ze szczególnym uwzględnieniem tych faktów i czynników, które wywarły wpływ na ich rozwój literacki. Książk Antoni Pepliński, poeta i kompozytor, do historii przeszedł jako autor (czasem współautor – z bratem) piosenek ludowo-obyczajowych i sentymentalno-wspomnieniowych oraz kolęd w języku kaszubskim (...). Z kolei Aleksy Pepliński, nauczyciel, znany jest głównie jako dramatopisarz, ale pozostawił też po sobie wiele gawęd i wierszy.

Od Wydawcy

Językoznawstwo

Autor: Anna Łucarz

Tytuł: Gadόμεy po naszymu,
czyli kompendium wiedzy
o gwarze kociewskiej

Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
-Pomorskie

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-66820-53-1

kaszubskaksiazka.pl

Autor: Beata Graban

Katarzyna Sturmowska-
-Hinc

Tytuł: Podstawy fonetyki
i ortografii gwary
kociewskiej

Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
-Pomorskie

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-66820-54-8

kaszubskaksiazka.pl

W ramach projektu „Achtnónć kociewską mowę!” przygotowaliśmy dwie publikacje mające służyć wszystkim zainteresowanym prowadzeniem działań edukacyjnych na rzecz zachowania i ożywienia gwary kociewskiej.

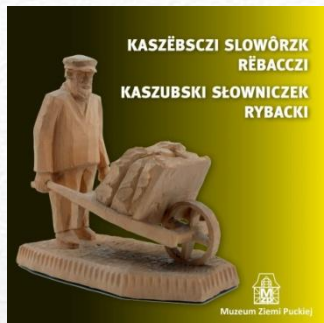
Mają Państwo w rękach pierwszą z nich – autorstwa dr Anny Łucarz – stanowiącą swoisty punkt wyjścia dla każdego zainteresowanego tematem. Tak jak bowiem głosi jej tytuł, jest ona kompendium niezbędnej wiedzy o mowie Kociewia. Co istotne, kompendium nie tylko o charakterze encyklopedycznym, ale także opracowane pod kątem dydaktycznym, tak by mogło służyć nauczycielom czy edukatorom uczącym o Kociewiu i jego gwarze. (...)

Michał Kargul
wiceprezes ZKP

(...) Mają Państwo w ręku opracowanie Beaty Graban i dr Katarzyny Sturmowskiej-Hinc, które z pewnością ułatwi działania edukacyjne związane z tekstami i wypowiedziami w gwarze kociewskiej. W niniejszej pracy zarówno przedstawiono charakterystykę mowy Kociewia, jak i zaproponowano praktyczne rozwiązania odnoszące się do uczenia wymowy gwary kociewskiej czy pisania w niej tekstów. Autorki wykorzystały tu swoje doświadczenia naukowe i dydaktyczne w opracowywaniu tekstów gwarowych i przygotowywaniu uczestników konkursów mowy kociewskiej. Praktyczny wymiar tej pracy pogłębiają proponowane ćwiczenia oraz scenariusze zajęć. (...)

Michał Kargul
wiceprezes ZKP

Autor: Roman Drzeżdżon
Tytuł: Kaszëbsczi słowôrzk
 rëbacczi / Kaszubski
 słowniczek rybacki
Wydawca: BiT (dla Muzeum
 Ziemi Puckiej)
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-97427-12-9
 muzeumpuck.pl

Tytuł: Mòwa serca. Zbiór
 kaszubskich życzeń
Wydawca: Zrzeszenie
 Kaszubsko-
 -Pomorskie
Rok wydania: [2025]
ISBN: 978-83-63538-07-1
 kaszubi.pl

Słówka jak szlachetne ryby... kryją się w różnych miejscowościach na Półwyspie Helskim. Ich „połowem” trudnili się m.in. Bolesław Ślaski, ks. dr Bernard Sychta, Aleksander Celarek czy Antoni Konkel. (...) W czasie zbierania materiału czerpaliśmy z dzieł autorów wymienionych na wstępie, a także, co ważniejsze, rozmawialiśmy z mieszkańcami miejscowości nadmorskich, dla których gwary rybackie języka kaszubskiego są mową ojczystą. Dzięki temu uzyskaliśmy ciekawy materiał językowy. (...) „Słowôrzk...” ten powstał jako kontynuacja wydanego w 2023 roku „katalogo-słowniko-komiksu” rybackich rzeźb Leona Golli. Tym razem prezentujemy sprzęty rybackie pochodzące ze zbiorów Muzeum Ziemi Puckiej, tłumaczymy, do czego one służą oraz jak różnie nazywają je kaszubszy rybacy. (...)

Fragment wstępu

Szanowni Państwo,

z ogromną radością przekazujemy w Wasze ręce wyjątkową publikację (...). To dzieło pełne ciepła, ukazujące piękno kaszubskiej mowy, które powstało dzięki niezwyklej wrażliwości i zaangażowaniu uczniów klas IV–VIII z terenu powiatu kościerskiego, uczących się języka kaszubskiego. Projekt ten udało się zrealizować dzięki dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej, w ramach programu „Nasze Tradycje”. Wierzę, że publikacja ta stanie się nie tylko inspiracją do częstszego składania życzeń, ale też zachętą do dzielenia się dobrym słowem prosto z serca. (...)

Beata Jankowska
 prezes oddziału ZKP w Kościerzynie

Autor: Beata Milewska

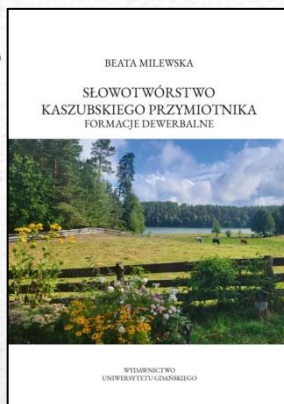
Tytuł: Słowotwórstwo kaszubskiego przymiotnika. Formacje dewerbalne

Wydawca: Uniwersytet Gdański

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-82067-59-0

wydawnictwo.ug.edu.pl

Prezentowany tom stanowi drugą część opisu tworzenia kaszubskich przymiotników (zob. „Słowotwórstwo kaszubskiego przymiotnika. Formacje denominalne” – Milewska 2013). Poświęcam go – zgodnie z uczynioną wcześniej zapowiedzią – derywatom motywowanym przez czasowniki. Dopełni to rozważania na temat słowotwórstwa wymienionej części mowy. Formacje odprzymiotnikowe wyczerpująco opracowała Jadwiga Majowa (1983a; 1983b; 1986; 1990) oraz – na szerokim tle słowiańskim – Lidia Trześniowska (1975; 1996). Przymiotniki złożone w gwarach polskich z uwzględnieniem obszaru kaszubskiego omawia natomiast Helena Grochola-Szczepanek (2006).

Mówiąc o kaszubszczyźnie, mam na myśli jej odmianę żywą, ludową, dialektalną. (...)

Fragment wstępu

Autor: Jakub Solecki

Tytuł: Błędy w zapisie angielskich fonemów samogłoskowych. Badania nad ortografią 15- i 16-letnich uczniów trójmiejskich szkół

Wydawca: Uniwersytet Gdański

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-82067-65-1

wydawnictwo.ug.edu.pl

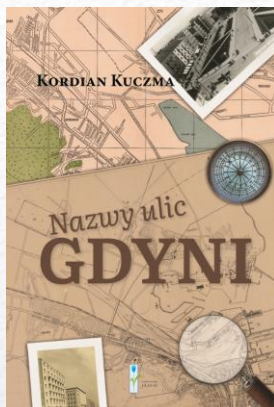

Książka podejmuje glottodydaktyczny aspekt skomplikowanych relacji między angielskim tekstem mówionym a pisanym, zarówno w ujęciu teoretycznym, jak i praktycznym. Część teoretyczna pozwala czytelnikowi zaznajomić się ze sposobami klasyfikowania błędów zapisu w języku angielskim oraz poznać specyfikę systemu wokalicznego i relacji fonem–grafem w tym języku. Praktyczne aspekty tytułowego zagadnienia autor przedstawia na przykładzie prac pisemnych polskich uczniów, dla których język angielski jest językiem obcym. (...)

Od Wydawcy

Autor: Kordian Kuczma
Tytuł: Nazwy ulic i innych
obiektów miejskich Gdyni
1926–2024

Wydawca: Jasne
Rok wydania: 2026
ISBN: 978-83-65703-93-4
wydawnictwo-jasne.pl

Ta książka to pierwszy słownik nazewnictwa obiektów miejskich Gdyni. Zawiera historię i wyjaśnienie znaczenia około 1100 dawnych i aktualnych urbanonimów z okresu prawie 100 lat oraz podstawowe informacje o rozwoju sieci dróg lokalnych. Zebrana tutaj wiedza pozwala spojrzeć na przeszłość i teraźniejszość „miasta z morza” od strony często do tej pory pomijanej, ukazującej wzajemne wpływy bieżących warunków naturalnych, gospodarczych, społecznych i politycznych (polskich i niemieckich, także ustrojowych) na nazewnictwo miejskie.

Od Wydawcy

Spółeczeństwo

Autor: Jadwiga Szarfenberg
Tytuł: Wstępna analiza sytuacji wśród ludności kaszubskiej w powiecie bytowskim w oparciu o badania terenowe, seria: Studia i Materiały z Dziejów Bytowa oraz Ziemi Bytowskiej, t. 5

Wydawca: Instytut Kaszubski / Gdańsk
 Muzeum Zachodniokaszubskie / Bytów

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-67683-49-4, 978-83-65472-53-3
 instytutkaszubski.pl, muzeumbytow.pl, czec.pl

Zbierając na przełomie minionego i obecnego stulecia materiały do książki o Kaszubach, natrafiłem w Archiwum Akt Nowych w Warszawie w zespole Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich na interesujący materiał badawczy (...). Nie wiedziałem również nic o autorce tego opracowania – Jadwidze Szarfenberg. Po lekturze postanowiłem jednak uwzględnić ten raport we fragmencie książki, w którym analizuję przebieg badań nad Kaszubami po 1945 r. (...). Obecnie po 25 latach wracam do tego materiału, decydując się na jego udostępnienie (...).

Cezary Obracht-Prondzyński

Autor: Tomasz Marcysiak
Tytuł: Kosznajderia. Studium przypadku złożoności tożsamości regionalnej i dziedzictwa kulturowego na Pomorzu

Wydawca: Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora” / Toruń

Rok wydania: 2025

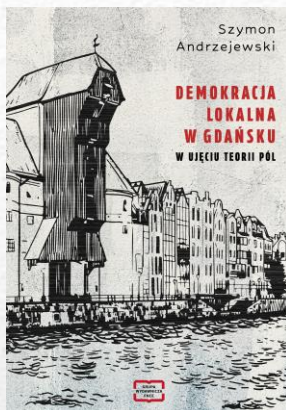
ISBN: 978-83-67153-81-2
 wydawnictwo.tnoik.torun.pl

Recenzowana monografia to nie tylko kompleksowa, wnikliwa i bardzo dobrze udokumentowana analiza tworzenia się przemian oraz stanu obecnego tożsamości regionalnej Kosznajdrów, ale też w ogóle rozległa próba podsumowania stanu naszej wiedzy o tej bardzo frapującej mniejszości etnicznej. (...) Autor zadał sobie trud wykonania badań terenowych, które poprzedził rzetelną i żmudną analizą: literatury naukowej, zapisków literackich z epok, prasy regionalnej i lokalnej z ostatnich stu pięćdziesięciu lat. (...) Idąc w teren, zastosował metodę studium przypadku, opartą o obserwację uczestniczącą, wywiady pogłębione i swobodne, ale i konkurs na pamiętniki. (...)

dr hab. Wojciech Knieć, prof. UMK

Autor: Szymon Andrzejewski
Tytuł: Demokracja lokalna
 w Gdańsku w ujęciu teorii
 pól
Wydawca: FNCE
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-68717-23-5
 fnce.info

Jak naprawdę działa demokracja lokalna?

„Demokracja lokalna w Gdańsku w ujęciu teorii pól” to pogłębiona analiza mechanizmów władzy, partycypacji i aktywności obywatelskiej w jednym z najważniejszych polskich miast.

Autor, wykorzystując teorię pól, pokazuje w praktyce funkcjonowanie takich narzędzi jak budżet obywatelski, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza i panele obywatelskie – ich potencjał, ograniczenia i realny wpływ na jakość demokracji.

Od Wydawcy

Autor: Gagik Parsamian (red.)
 Tadeusz Serocki (red.)
Tytuł: Kronika 10 lat
 działalności Związku
 Ormiańskiego w Gdańsku
Wydawca: Związek Ormiański
 / Gdańsk
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-95002-33-5

Kiedy w 2004 roku rozpocząłem pierwsze działania na rzecz ormiańskiej wspólnoty w Gdańsku, nie wiedziałem, dokąd ta droga mnie zaprowadzi. Wiedziałem tylko jedno, że chcę budować miejsce, w którym Ormianie i Polacy będą mogli spotykać się, dzielić tradycją i sztuką tak mi bliską, aby tworzyć razem przyszłość, jednocześnie pamiętając o przeszłości.

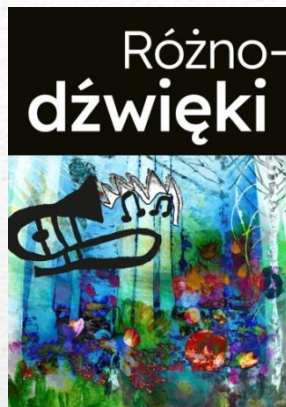
Dziesięciolecie Związku Ormiańskiego w Gdańsku, powołanego w 2015 roku, jest ważnym etapem tej drogi, ale nasze początki sięgają dużo wcześniej. Ta kronika opowiada nie tylko o instytucji, lecz przede wszystkim o ludziach i wydarzeniach, które od 2004 roku tworzyły naszą wspólnotę. (...)

Gagik Parsamian

Publikacja dwujęzyczna: polsko-ormiańska.

Tytuł: Różnodźwięki
Wydawca: Polskie Stowarzyszenie
 na rzecz Osób
 z Niepełnosprawnością
 Intelktualną
 / Koło w Gdańsku

Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-97468-50-4
differentsoundsproject.com

Zapraszamy do przeczytania opowiadań napisanych przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną w ramach międzynarodowego projektu „Różnodźwięki” / „Different Sounds”. W książce zawarte są także wywiady, grafiki, animacja oraz linki do muzyki stworzonej przez międzynarodową orkiestrę. Nieoczywiste historie o śpiewającym wazonie, butelce psychologa oraz ludziach czytających w myślach innych. To wszystko znajdziesz w „Różnodźwiękach”.

Od Wydawcy

W projekcie sfinansowanym ze środków Unii Europejskiej uczestniczyły trzy organizacje: z Polski (PSONI. Koło w Gdańsku), Szwecji (Medis 5) i Niemiec (IB).

Autor: Jan Trofimowicz
Tytuł: 80 lat sportu ludowego
 na Pomorzu 1946–2025
Wydawca: Region
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-83651-03-3
czec.pl

Książka Jana Trofimowicza (...) to obszerna i bogato ilustrowana kronika niezwykłego zjawiska, jakim jest rozwój sportu, rekreacji i turystyki wśród mieszkańców terenów wiejskich i małych miasteczek. Publikacja ta jest efektem kilkuletniej pracy Autora, który nie tylko przewertował kroniki, dokumenty i artykuły prasowe, ale przeprowadził liczne rozmowy z bohaterami dawnych zmagañ. Opisuje ona zmieniające się warunki uprawiania sportu w kolejnych dziesięcioleciach: od trudnego okresu powojennego, przez lata rozkwitu, do upadku w czasach przemian ustrojowych, aż po współczesność – odbudowę struktur, tożsamości LZS, a także zmianę podejścia młodych ludzi do uprawiania sportu. (...)

Od Wydawcy

Autor: Malwina Szydłowska (red.)

Tytuł: Monografia szkoły

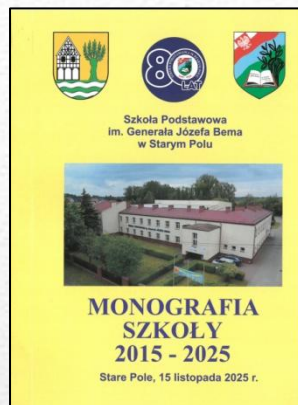
2015–2025

Wydawca: Szkoła Podstawowa im.
Generała Józefa Bema
/ Stare Pole

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97758-70-4

szkola-starepole.pl

Autor: Małgorzata Mroczkowska

Bożena Ordak

Urszula Chmielewska

Tytuł: 80-lecie Topolówki

Wydawca: III Liceum

Ogólnokształcące

im. Bohaterów

Westerplatte / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97492-00-4

lo3.edu.gdansk.pl

Oddając do rąk Czytelników monografię opisującą kolejny fragment pracy naszej Szkoły, przygotowaną z okazji 80-lecia jej istnienia, odczuwam ogromną wdzięczność i satysfakcję.

Każdy jubileusz jest okazją do refleksji nad przeszłością i spojrzenia w przyszłość. Historia naszej Szkoły to historia ludzi – ich pasji, wysiłku, codziennej pracy, a także marzeń, które tu się rodziły i rozwijały wśród naszych Uczniów. To także historia wspólnych wartości, takich jak odpowiedzialność, szacunek i otwartość na drugiego człowieka.

Niniejsza publikacja obejmuje ostatnią dekadę działalności Szkoły Podstawowej w Starym Polu.

To czas dynamicznych przemian (...).

Tadeusz Kaczorek
dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Generała Józefa Bema w Starym Polu

(...) W Państwa ręce oddajemy jubileuszową publikację, mając nadzieję, że pozwoli ona Państwu ponownie odnaleźć się w czasach licealnych w murach naszej ukochanej Topolówki. Nie jest to jedynie zbiór informacji, osiągnięć i zdjęć zebranych przez ostatnie 80 lat, to przede wszystkim nasze wspólne wspomnienia, które mają być dla Państwa wrotami do przeszłości.

Z czym nam Społeczności Topolówki kojarzy się nasza szkoła? Tradycja, pan dyrektor Tebinka, obowiązkowe hufce pracy, oporna Topolówka, czarne piątki, BIT, wyjazdy z profesorem Lehmanem, rejsy na Pogorii z profesorem Skupnym, sekcja dwujęzyczna angielska i hiszpańska, obozy naukowe, noce filmowe (...).

Fragment książki

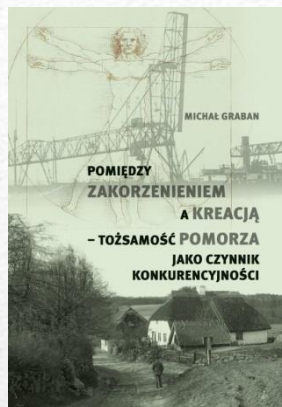
Gospodarka

Autor: Michał Graban
Tytuł: Pomiędzy zakorzeniem
 a kreacją – tożsamość
 Pomorza jako czynnik
 konkurencyjności

Wydawca: Instytut Kaszubski
 / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-67683-43-2
 instytutkaszubski.pl, czec.pl

Książka stanowi odpowiedź na pytanie o zasadność potraktowania tożsamości Pomorza jako czynnika przewagi konkurencyjnej w specyficznych warunkach współczesnych przemian gospodarczych. Pomorze posiada specyficzną tożsamość uformowaną w wielowiekowym procesie historycznym. Autor dokonuje analizy tej tożsamości przez pryzmat zakorzenia w uwarunkowaniach nadmorskiego położenia geograficznego (i tutejszych portów jako węzłów handlu globalnego), a także czynników kulturowych i w końcu unikalnego dziedzictwa historycznego, które formowało się praktycznie od początku polskiej państwowości. (...) Niniejsze studium ma charakter interdyscyplinarny z pogranicza nauk społecznych, ekonomii (głównie gospodarki morskiej) i badań nad regionem. (...)

Od Wydawcy

Autor: Emilia Dobrowolska
 Anita Szymańska
 Joanna Litwin
Tytuł: Innowacje jako efekt
 współpracy przedsiębiorstw
 przemysłu stoczniowego
 i uczelni technicznych.
 Perspektywa przedsiębiorcy

Wydawca: Uniwersytet Gdański

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-82067-56-9
 wydawnictwo.ug.edu.pl

Problematyka pracy (...) jest bardzo aktualna, silnie osadzona we współczesnych wyzwaniach gospodarki światowej. Autorki, zawężając tematykę pracy do przemysłu stoczniowego w Polsce, zidentyfikowały znaczącą lukę badawczą, którą starają się wypełnić swoimi badaniami. (...) Autorki nie tylko prowadzą teoretyczne rozważania, ale również podejmują próbę empirycznej oceny współpracy nauki z biznesem na podstawie badań w sześciu celowo dobranych polskich przedsiębiorstwach stoczniowych, które mogą dostarczyć ważnych wskazówek odnośnie do projektowania i rozwoju efektywnych modeli współpracy sprzyjających rozwojowi innowacji. (...)

Z recenzji dr hab. inż. Anny Lis, prof. PG

Autor: Łukasz Browarczyk
Agnieszka Jurecka-Fryzowska
Monika Listwoń

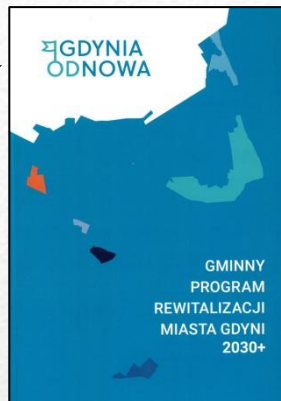
Tytuł: Gminny Program
Rewitalizacji Miasta Gdyni
2030+

Wydawca: Urząd Miasta Gdyni
Laboratorium Innowacji
Społecznych / Gdynia

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-94894-73-3

gdyniaodnowa.pl

Autor: Mateusz Kubicki
Tytuł: „Morze żywi i bogaci...”.
Port rybacki w Helu
(1945–2025)

Wydawca: Zajder.pl Mateusz
Zajder
Zarząd Portu
Morskiego Hel

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-95614-57-6

porthel.home.pl

Niniejszy dokument jest aktualizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gdyni na lata 2017–2026 (GPR 2017–2026). Modyfikuje on ramy procesu rewitalizacji w Gdyni po ponad ośmioletnim okresie wdrażania programu. Dokument jest wynikiem rewizji wcześniejszych założeń oraz wniosków wyciągniętych z dotychczasowych doświadczeń, dyskusji z mieszkańcami, ich grupami, radnymi miasta i dzielnic, Komitetem Rewitalizacji, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami publicznymi. W efekcie łączy wiele perspektyw i uwzględnia elementy różnych polityk miejskich, wyznaczając szerokie spektrum działań na rzecz mieszkańców w rewitalizowanych dzielnicach. (...)

Fragment wstępu

Autor książki dr Mateusz Kubicki związany jest z Helem od urodzenia. Pracuje w gdańskim oddziale IPN-u. Na swoim koncie ma kilka książek dotyczących II wojny światowej, okupacji na Pomorzu. Jego zainteresowania obejmują m.in. zagadnienia morskie, historię gospodarczą. W ten nurt badań wpisuje się praca poświęcona helskiemu portowi, który przez dziesięciolecia współtworzył tożsamość miasta. Autor przeprowadził kwerendę archiwalną i zebrał relacje mieszkańców. Tekstowi towarzyszą unikalne fotografie.

Środowisko

Autor: Wojciech Majewski (red.)

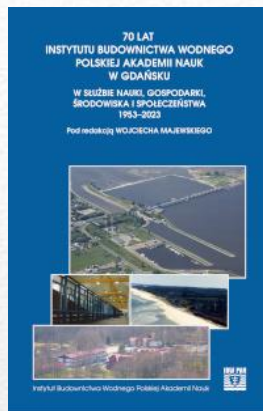
Tytuł: 70 lat Instytutu Budownictwa Wodnego Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku. W służbie nauki, gospodarki, środowiska i społeczeństwa 1953–2023

Wydawca: Instytut Budownictwa Wodnego PAN / Gdańsk

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-85708-91-9

ibwpan.gda.pl

Monografia przedstawia całokształt działalności (...) Instytutu Budownictwa Wodnego Polskiej Akademii Nauk (IBW PAN) w Gdańsku (...) od momentu powstania Instytutu w 1953 roku do końca 2023 roku. W pracy opisano historię IBW PAN i na tym tle przedstawiono zakres najważniejszych prac badawczych i inżynierskich realizowanych przez trzy pokolenia pracowników Instytutu oraz podsumowano najważniejsze wyniki uzyskane w IBW PAN, które były i są nadal istotne dla rozwoju budownictwa wodnego i morskiego w Polsce oraz ważne w kontekście ochrony środowiska naturalnego i zmian klimatu. Tekst zilustrowano licznymi zdjęciami (...) i uzupełniono o spis wszystkich pracowników zatrudnionych w Instytucie w całym okresie jego istnienia.

Od Wydawcy

Religia

Autor: Mirosław Lademann OESSH

Tytuł: Życ i umierać dla Chrystusa.
Chwała Błogosławionej
Siostry Alicji Kotowskiej
Zmartwychwstanki.
XXV. rocznica beatyfikacji
13.06.1999

Wydawca: MS

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-65092-61-8

chrystuskrolwejherowo.net

(...) W książce tej znajdujemy: zbiór „Adresów Okolicznościowych” Osób, Instytucji i Wspólnot, współuczestniczących w radości przeżywania Jubileuszu 25. rocznicy beatyfikacji Siostry Alicji (...), wybrane „Homilie” wygłoszone podczas uroczystości eucharystycznych związanych z upamiętnieniem i chwałą Siostry Alicji (...), zbiór „Referatów” zgłębiających wybrane aspekty Jej osobowości, duchowości i charyzmatów, kronikę „Inicjatyw pamięci i chwały” Błogosławionej Siostry Alicji CR, podejmowanych ze szczególnym zaangażowaniem w okresie minionego 25-lecia, „Świadectwa” osób wyrażających wdzięczność Panu Bogu z przekonaniem o nadprzyrodzonej przyczynie i świętości Błogosławionej (...) i „Antologię wierszy” (...).

Fragment książki

Autor: Mirosław Lademann
OESSH (oprac.)

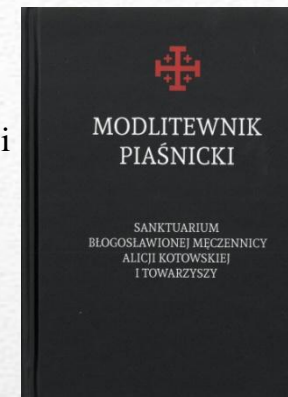
Tytuł: Modlitewnik Piaśnicki.
XXV rocznica beatyfikacji
Siostry Alicji Kotowskiej
Zmartwychwstanki
1999–2024

Wydawca: MS

Rok wydania: 2024

ISBN: 978-83-65092-60-1

chrystuskrolwejherowo.net

(...) Staraniem parafii pw. Chrystusa Króla i Błogosławionej Alicji Kotowskiej w Wejherowie, do której przynależy, Sanktuarium to jest miejscem gorliwego głoszenia Słowa Bożego, wzorowej liturgii i katechizacji, nauczania o Bożym Miłosierdziu, Zmartwychwstaniu, życiu i człowieku. Miejscem, w którym (...) oferowane są wiernym obficie narzędzia i łaski zbawienia.

Takim narzędziem i przewodnikiem po Sanktuarium Lasu Piaśnickiego niech stanie się także „Modlitewnik Piaśnicki”, który w miejscu tak doświadczonym zdradą Boga i człowieka (...) pozwoli nam dostrzec prawdziwą Miłość i Dobroć Boga oraz doświadczyć osobistego spotkania ze Zwycięzcą śmierci, piekła i szatana. (...)

+ Tadeusz Wojda SAC
Arcybiskup Metropolita Gdański

Autor: ks. Sławomir Serkowski

Tytuł: Historia parafii Niepokalanego
Poczęcia Najświętszej Maryi
Panny w Grzybnie 2000–2025

Wydawca: Parafia Rzymskokatolicka
pw. Niepokalanego
Poczęcia NMP / Grzybno

Rok wydania: 2025

parafiagrzybno.pl

muzeum-kaszubskie.pl

Mija właśnie 25 lat od dnia, w którym została powołana do istnienia nasza wspólnota parafialna – czas nie tylko pełen łask Bożych, ale też owocnej pracy duszpasterskiej, wspólnego trwania przy ołtarzu i budowania żywego Kościoła.

Książka, którą trzymacie, to coś więcej niż tylko zbiór faktów i wspomnień. To zapis wiary, modlitwy i zaangażowania wielu pokoleń ludzi, którzy z oddaniem tworzyli tę wspólnotę. To również świadectwo Bożej obecności w naszym codziennym życiu, zakorzenionej głęboko w sercach mieszkańców Grzybna i okolicznych miejscowości.

Od Wydawcy

Książkę poświęconą parafii w Grzybnie, wsi w gminie Kartuzy napisał pochodzący z tej miejscowości ks. Sławomir Serkowski (ur. 1994).

Albumy

Autor: Andrzej Regliński (red.)

Tytuł: Stulecie Gdyni w zasobie
Archiwum Państwowego
w Gdańsku

Wydawca: Archiwum
Państwowe / Gdańsk

Rok wydania: 2026

ISBN: 978-83-95060-07-6

gdansk.ap.gov.pl

(...) Z okazji 100-lecia uzyskania praw miejskich w Państwa ręce przekazujemy kolejne (...) wydawnictwo Archiwum Państwowego poświęcone Gdyni. Publikacja ma na celu przypomnienie najważniejszych momentów z historii Gdyni, ukazanie bogactwa przechowywanych w Archiwum Państwowym źródeł archiwalnych oraz zwrócenie uwagi na znaczenie pamięci i dziedzictwa w budowaniu tożsamości lokalnej. To również zaproszenie do refleksji nad przemianami, jakie przyniosło sto lat miejskich dziejów – od pierwszych dni budowy portu po współczesność, w której Gdynia pozostaje symbolem nowoczesności, odwagi i otwartości na świat. (...)

Małgorzata Janusz

Dyrektor Archiwum Państwowego w Gdańsku

Autor: Henryk Jursz
Piotr Popiński

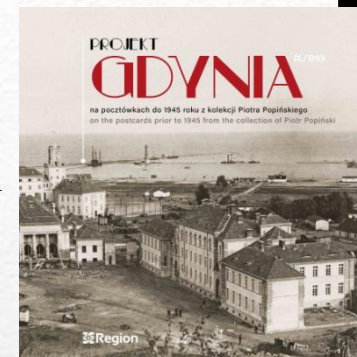
Tytuł: Projekt Gdynia
na pocztówkach
do 1945 roku z kolekcji
Piotra Popińskiego

Wydawca: Region

Rok wydania: 2026

ISBN: 978-83-83651-10-1

czec.pl

Gdynia – miasto, które w XX wieku wyrosło nad Zatoką Gdańską i Zatoką Pucką w tempie zdumiewającym współczesnych. Ten album, przygotowany na 100-lecie praw miejskich, pokazuje jej narodziny i przemianę w obrazach utrwalonych na dawnych pocztówkach.

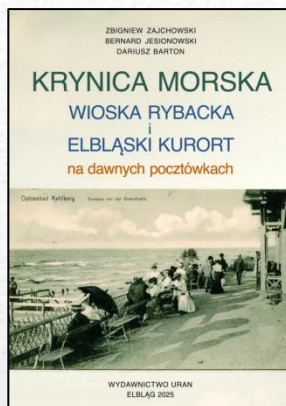
Ponad 250 widokówek do 1945 roku, pochodzących z jednej z największych prywatnych kolekcji filokartystycznych o Gdyni, kompletowanej od końca lat 80. XX wieku przez Piotra Popińskiego, składa się na fascynujący zapis miejskiej codzienności: ulic i plaż, pensjonatów i dworców, pierwszych inwestycji, portu i transatlantyków (...).

Album zawiera tekst w wersji dwujęzycznej – polskiej i angielskiej.

Od Wydawcy

Autor: Zbigniew Zajchowski
Bernard Jesionowski
Dariusz Barton
Tytuł: Krynica Morska. Wioska rybacka i elbląski kurort na dawnych pocztówkach

Wydawca: Uran
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-60138-98-4
uran.pl

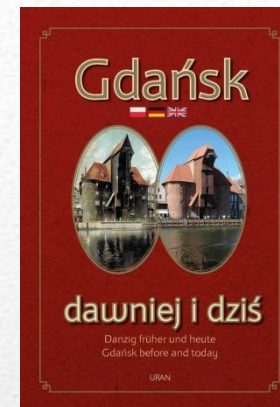

Krynice Morską wyczarowali na piaskach mierzei przedsiębiorczy elblążanie, należy przyznać, że musieli mieć polot i iście wizjonerskie podejście, by dostrzec potencjał tkwiący w tej nieprzyjaznej człowiekowi pustelni. (...) Wskazać można dwie przyczyny leżące u podstaw powstania „zakątka Italii na gołych piaskach wydm”, obie związane z postępowaniem cywilizacyjnym dokonywującym się w różnych dziedzinach życia, który mogliśmy śledzić na przełomie XVIII i XIX wieku. Otóż postęp medyczny i rewolucja przemysłowa – na pierwszy rzut oka odległe od siebie sfery wiedzy – okazały się jednak niezbędne dla powstania Krynicy Morskiej. Gości trzeba było tu bowiem zwabić, przywieźć i zatrzymać. (...)

Fragment wstępu

Autor: Marzenna Bracka-Kondracka (red.)
Grzegorz Krzyżowski (oprac.)
Tytuł: Gdańsk dawniej i dziś / Danzig früher und heute / Gdańsk before and today

Wydawca: Uran
Rok wydania: 2025
ISBN: 978-83-94710-96-5
uran.pl

Album Grzegorza Krzyżowskiego „Gdańsk dawniej i dziś” nawiązuje do publikacji pod tym samym tytułem z 2018 r. Zaprezentowane zostały kolejne widokówki, zdjęcia Gdańska. Miasto ze starych fotografii można porównać ze współczesnym, odbudowanym po zniszczeniach wojennych. Pary zdjęć przedstawiają te same budynki, miejsca – różny jest czas. Materiałowi ikonograficznemu towarzyszą obszerne opisy po polsku, niemiecku i angielsku.

Autor: Jolanta Turzyńska
Janusz Kopydłowski

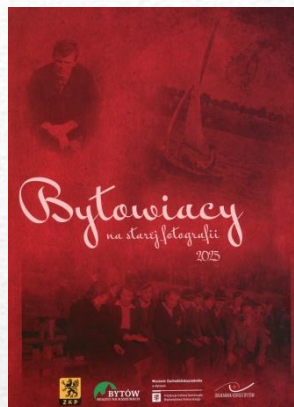
Tytuł: Bytowiacy na starej
fotografii

Wydawca: Kurier s.c.

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-97709-91-1

kurierbytowski.com.pl
muzeumbytow.pl

Opracowanie zawiera zdjęcia ukazujące osobiste historie przybyłych z różnych stron nowych mieszkańców Bytowa. Bohaterowie tych fotografii stworzyli, mimo wielu przeciwności, społeczność, która pracowała na rzecz naszego miasta. Ich wysiłki na przestrzeni lat przedstawiają zdjęcia w dalszej części książki.

Od Autorów

Album to kolejna publikacja związana z cyklem wystaw „Bytowiacy na starej fotografii”.

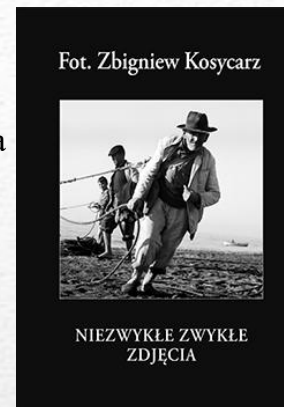
Autor: Hanna Kosycarz (red.)
Dariusz Łazarski (red.)

Tytuł: Fot. Zbigniew Kosycarz.
Niezwykłe zwykłe zdjęcia

Wydawca: Kosycarz Foto
Press KFP

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-96601-89-6
kosycarz.pl

Najnowszy, dwudziesty drugi album z Kosycarzowej serii uświetnia 100. rocznicę urodzin najbardziej rozpoznawalnego fotoreportera w powojennej historii Pomorza. Zbigniew Kosycarz nazywany był przez mieszkańców regionu latającym reportem – wszędzie było go pełno. Zawodowiec, świadek historii, kronikarz codzienności. Dzięki niespożytej energii, jaką wkładał w swoją pracę, możemy dziś szeroko spoglądać w przeszłość, przywoływać znajome twarze, miejsca, wydarzenia – wszystko to, co budowało naszą tożsamość od lat 40. do początku lat 90. (...)

Album zawiera ponad 220 starannie wyselekcjonowanych zdjęć przywołujących powojenną historię regionu, przełomowe wydarzenia, ale również ulotne, codzienne chwile.

Od Wydawcy

Tytuł: Jednostka wojskowa Formoza.
50 lat morskich komandosów

Wydawca: Grafika

Rok wydania: 2025

ISBN: 978-83-68063-36-3

graf-ika.pl

Album w języku polskim i angielskim / A bilingual album in Polish and English.

Poznaj fascynującą historię jednej z najbardziej elitarnych jednostek specjalnych Wojska Polskiego. „FORMOZA” to wyjątkowy album, który zaprasza Czytelnika za kulisy służby ludzi morza i operacji specjalnych. Od symboliki i tradycji, poprzez proces selekcji i szkolenia, po współczesne oblicze jednostki i jej misje. (...)

Publikacja zawiera osobiste wpisy Dowódcy i Starszego Podoficera Dowództwa, bogato ilustrowane rozdziały z historii Jednostki, od 1975 do 2025 roku oraz nieznanne dotąd szczegóły dotyczące symboli, patrona i tradycji FORMOZY. (...)

Od Wydawcy